

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika specjalna
Poziom kształcenia (studia pierwszego stopnia / studia drugiego stopnia / jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia (ogólnoakademicki /praktyczny)	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne / niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne
Wskazanie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się (w tym dyscypliny wiodącej) oraz określenie procentowego udziału liczby punktów ECTS dla poszczególnych dyscyplin w liczbie punktów ECTS koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	Dziedzina nauki/sztuki: • Dziedzina nauk społecznych Dyscyplina naukowa/artystyczna: • Pedagogika - 100%
Wskazanie tytułu zawodowego nadawanego absolwentom	magister
Informacja o posiadanej przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni kategorii naukowej	Kategoria B (Decyzja nr ODW-902/KAT/2018) z 25 maja 2018 r.

2. Wskazanie związku kierunku studiów z misją uczelni i strategią jej rozwoju

Uniwersytet Zielonogórski został powołany w 2001 roku w wyniku połączenia Politechniki Zielonogórskiej w Zielonej Górze oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze¹.

Uniwersytet Zielonogórski jest największą państwową uczelnią w województwie lubuskim. W roku akademickim 2018/2019 na Uniwersytecie kształci się 11 502 żaków na pierwszym, drugim i trzecim (280 studentów) stopniu studiów oraz na studiach jednolitych magisterskich, prowadzonych w systemach stacjonarnym (7600 studentów) i niestacjonarnym (3620 studentów).

¹ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze, Dz.U. 2001, Nr 74 poz. 785. <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20010740785/O/D20010785.pdf>, dostęp: 25.08.2018.

W bogatej ofercie dydaktycznej Uniwersytetu znajdują się również studia podyplomowe – 50 kierunków.

Nasi studenci mogą studiować na 72 kierunkach, z czego 23 kierunki to studia inżynierskie, 46 kierunków to studia licencjackie, 3 kierunki to 5-cio i 6-cio - letnie studia magisterskie i 36 kierunków na studiach magisterskich uzupełniających. Doktorów kształcimy w 17 dyscyplinach. Na rok akademicki 2018/2019 przeprowadzono rekrutację na studia doktoranckie w 8 dyscyplinach.

Na poszczególnych Wydziałach studenci mają możliwość kształcenia się na 72 kierunkach w dziedzinach: humanistycznych, społecznych, ekonomicznych, przyrodniczych, medycznych, ścisłych i technicznych, a nawet artystycznych.

Uczelnia posiada prawo do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w 7 dyscyplinach oraz do nadawania stopnia naukowego doktora w 19 dyscyplinach.

Aktualną strukturę Uniwersytetu Zielonogórskiego tworzy 13 wydziałów: Wydział Artystyczny, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, Wydział Ekonomii i Zarządzania, Wydział Fizyki i Astronomii, Wydział Humanistyczny, Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki, Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, Wydział Mechaniczny, Wydział Nauk Biologicznych, Wydział Prawa i Administracji; Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii oraz Wydział Zamiejscowy UZ w Sulechowie.

Kadra naukowa Uniwersytetu Zielonogórskiego to 983 nauczycieli akademickich, w tym 98 profesorów tytularnych, 225 doktorów habilitowanych, 497 doktorów i 163 magistrów. Liczba pracowników niebędących nauczycielami wynosi 739 osób².

Podstawowymi kierunkami działalności Uniwersytetu są: prowadzenie badań naukowych, kształcenie studentów i doktorantów, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, techniki, sztuki i kultury.

Kształcenie, wychowanie oraz upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, sztuki i kultury ma szczególny wyraz w:

- umacnianiu w środowisku akademickim szacunku dla prawdy i sumiennej pracy oraz atmosfery życzliwości,
- kształceniu i przygotowywaniu kadr zdolnych do samodzielnej pracy naukowej oraz aktywności dydaktycznej, artystycznej i gospodarczej,
- uzupełnianiu wiedzy ogólnej oraz specjalistycznej osób mających tytuły zawodowe i wykonujących zawody praktyczne,
- organizowaniu konferencji naukowych poszerzających wiedzę ich uczestników,
- rozwijaniu i upowszechnianiu kultury narodowej oraz postępu technicznego,
- formowaniu osobowości studentów w duchu poszanowania praw człowieka,
- demokracji i patriotyzmu nacechowanego odpowiedzialnością za społeczeństwo i państwo,
- dbałości o zdrowie i rozwój fizyczny studentów,
- współdziałaniu z innymi instytucjami w szerzeniu wiedzy oraz w innych przedsięwzięciach na rzecz społeczności regionu³.

Uniwersytet dochowuje wierności tradycji i zwyczajom akademickim, czerpie z nich w sytuacjach nieuregulowanych prawnie, a swoje cele i zadania wypełnia z poszanowaniem ludzkiej godności. Uniwersytet kieruje się w swojej działalności zasadami zgodnymi z *Kartą Uniwersytetów*

---

² Informacje o uczelni, Uniwersytet Zielonogórski, dokumenty wewnętrzne, dostęp: 30.11.2018r.

³ Tekst jednolity Statutu przyjęty uchwałą Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 76 z 29 marca 2017 r. i 160 z 28 czerwca 2017 r. w wersji obowiązującej od 1 września 2017 r.); online: <http://www.uz.zgora.pl/index.php?statut-universytetu-zielonogorskiego>, dostęp: 1.12.2018r.

Europejskich. Wspiera indywidualizację kształcenia studentów. Proces edukacyjny w Uniwersytecie Zielonogórskim jest organizowany z poszanowaniem zasady spójności kształcenia i badań naukowych oraz prawa studiujących do swobodnego rozwijania ich zamiłowań i indywidualnych uzdolnień. Uniwersytet Zielonogórski jest uczelnią otwartą zarówno na najnowsze osiągnięcia naukowe i techniczne, jak i na zapotrzebowanie społeczne dotyczące usług edukacyjnych realizowanych w duchu służby na rzecz dobra wspólnego z uwzględnieniem szczególnych potrzeb edukacyjnych młodzieży z niepełnosprawnością⁴.

Uniwersytet Zielonogórski jest młodą uczelnią, która dynamicznie rozwija się. Jest kontynuatorem działalności obu zielonogórskich uczelni, z których powstał. Połączenie uczelni technicznej i humanistycznej sprawiło, że specyfika badań i zajęć dydaktycznych jest zróżnicowana, a ich zakresy ciągle rozszerzane. Tworzone są nowe kierunki i wydziały odpowiadające standardom Uniwersytetu.

Program kształcenia na kierunku *pedagogika specjalna* wpisuje się w strategię rozwoju Uniwersytetu Zielonogórskiego – realizuje misję kształcenia studentów w oparciu o wiedzę i najnowsze badania w obszarze nauk społecznych oraz humanistycznych, uwzględnia strategię elastycznego studiowania, gdyż umożliwia studentom wybór specjalności, w tym modułów, przedmiotów, form i treści kształcenia odpowiednio do ich zainteresowań, uwzględnia oczekiwania interesariuszy zewnętrznych i jest opracowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z udziału UZ w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego oraz wewnętrznych aktów prawnych Uczelni⁵.

3. Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na jednolite studia magisterskie

Warunkiem podjęcia studiów jednolitych magisterskich na kierunku *pedagogika specjalna* jest uzyskanie efektów kształcenia zakładanych dla kształcenia ogólnego na poziomie poprzedzającym 6 poziom w Krajowych Ramach Kwalifikacji, tj. ukończenie szkoły średniej i uzyskanie świadectwa maturalnego. W zakresie znajomości języka obcego obowiązuje kandydatów poziom B1, gwarantujący osiągnięcie przez studenta w trakcie 150 godzin kształcenia językowego złożenia egzaminu na poziomie B2+.

---

⁴ Tekst jednolity Statutu przyjęty uchwałą Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 76 z 29 marca 2017 r. i 160 z 28 czerwca 2017 r. w wersji obowiązującej od 1 września 2017 r.); online: <http://www.uz.zgora.pl/index.php?statut-uniwersytetu-zielonogorskiego>, dostęp: 1.12.2018r.

⁵ UCHWAŁA NR 47 SENATU UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO z dnia 21 grudnia 2016 roku w sprawie wytycznych dotyczących projektowania i uchwalania programów kształcenia dla kierunków studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Zielonogórskim, http://www.dk.uz.zgora.pl/akty_prawne/Uchwala%20-%20wytyczne%202016.pdf, dostęp: 25.08.2018.

4. Analiza zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

Z ogólnej populacji osób z niepełnosprawnością⁶, 170537 to mieszkańcy województwa lubuskiego, co stanowi ponad 17% populacji ludności tego regionu (w tym 5714 to osoby niepełnosprawne w wieku od 0 do 15 lat)⁷. Na 1 000 mieszkańców przypada 167 osób z niepełnosprawnością – na sześćcioro statystycznych mieszkańców Lubuskiego przypada jedna osoba z niepełnosprawnością. Wobec faktu, że w skali kraju osoby z niepełnosprawnością stanowią ponad 14% populacji, jest to sygnał, że problem niepełnosprawności w województwie lubuskim jest szczególnie istotny⁸.

Osoby z niepełnosprawnością wymagają rehabilitacji i edukacji specjalnej oraz społecznego wsparcia we wszystkich fazach życia, ale szczególną uwagę należy objąć najmłodsze pokolenie, gdyż wcześniej prowadzona rehabilitacja i właściwie realizowana edukacja - daje szansę na zmniejszenie skutków niepełnosprawności, a co za tym idzie - lepszą jakość życia w dorosłości i wieku senioralnym.

Ustawodawca przewidział wiele form pomocy dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, m.in. wczesne wspomaganie rozwoju od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole⁹, a dla uczniów z niepełnosprawnością w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych – organizację kształcenia, wychowania i opieki dostosowaną do niepełnosprawności¹⁰ oraz pomoc psychologiczno-pedagogiczną¹¹.

---

⁶ Największym badaniem, w którym zbierane są informacje o osobach niepełnosprawnych, są spisy powszechne. Ostatni Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań przeprowadzony został w 2011 r. Ustalono wówczas, że w kraju żyje 4217596 osób niepełnosprawnych (Informacja o dostępności danych dotyczących osób niepełnosprawnych na poziomie województw, powiatów i gmin, Główny Urząd Statystyczny, online: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/informacja-o-dostepnosc-danych-dotyczacych-osob-niepelnosprawnych-na-poziomie-wojewodztw-powiatow-i-gmin,15,1.html>, dostęp: 27.12.2018).

⁷ Informacja o dostępności danych dotyczących osób niepełnosprawnych na poziomie województw, powiatów i gmin, Główny Urząd Statystyczny. Online: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/informacja-o-dostepnosc-danych-dotyczacych-osob-niepelnosprawnych-na-poziomie-wojewodztw-powiatow-i-gmin,15,1.html>, dostęp: 27.12.2018).

⁸ Wydział ds. Osób Niepełnosprawnych, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze, online: <http://www.polityka-spoleczna.lubuskie.pl/pl/Wydzial-ds.-Osob-Niepelnosprawnych>, dostęp: 27.12.2018; Informacja o dostępności danych dotyczących osób niepełnosprawnych na poziomie województw, powiatów i gmin, Główny Urząd Statystyczny, online: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/informacja-o-dostepnosc-danych-dotyczacych-osob-niepelnosprawnych-na-poziomie-wojewodztw-powiatow-i-gmin,15,1.html>, dostęp: 27.12.2018.

⁹ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz. U. 2017 poz. 1635). Online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001635>, dostęp: 27.12.2018.

¹⁰ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 poz. 1578 oraz z 26 lipca 2018 r. (Dz. U. 2018 poz. 1485). Online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001578>; <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001485>, dostęp: 27.12.2018.

¹¹ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 oraz z 16 sierpnia 2018 r. (Dz. U. 2018 poz. 1647). Online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001591>. <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001647>, dostęp: 27.12.2018.

W Województwie Lubuskim w roku szkolnym 2018/2019 4395 uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uczęszczało do różnych placówek oświatowych, w systemie szkolnictwa specjalnego, integracyjnego i ogólnodostępnego - włączającego. W populacji tej najliczniejszą grupę stanowią uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną – 1392 osoby, z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną – 689, z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera) – 390. Grupa uczniów dotkniętych niepełnosprawnością somatyczną i psychiczną (chorobą przewlekłą, niepełnosprawnością ruchową /w tym afazją/ i zaburzeniami psychicznymi) liczy łącznie 332 osoby. Należy również nadmienić, że cytowane tu dane statystyczne Systemu Informacji Oświatowej wykazują aż 718 uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Ilościową charakterystykę populacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dopełniają uczniowie z niepełnosprawnością słuchu (niesłyszący i słabosłyszący) – łącznie 236 osób i z niepełnosprawnością wzroku (niewidomi i słabowidzący – łącznie 239 osób).

Dane dotyczące roku szkolnego 2017/2018 są porównywalne. łącznie odnotowano 4340 uczniów o orzeczonej potrzebie kształcenia specjalnego. Grupa uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną liczyła 1414 osób, z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną – 727, z autyzmem (w tym z zespołem Aspergera) – 344. Grupa uczniów dotkniętych niepełnosprawnością somatyczną i psychiczną (chorobą przewlekłą, niepełnosprawnością ruchową /w tym afazją/, zaburzeniami psychicznymi) liczyła łącznie 316 osób, a z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 630 osób. Uczniowie z niepełnosprawnością słuchu (niesłyszący i słabosłyszący) stanowili grupę liczącą 250 osób, a z niepełnosprawnością wzroku (niewidomi i słabowidzący) – 268 osób¹².

Uczniowie ci uczęszczają do placówek oświatowych - nie tylko specjalnych, ale przede wszystkim ogólnodostępnych i integracyjnych, w których dyrektorzy – w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego, wspomagania kształcenia uczniów, którzy mają orzeczenie wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera lub niepełnosprawności sprzężone oraz do prowadzenia zajęć o charakterze rewalidacyjnym – mają obowiązek zatrudniania nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej¹³ oraz – w ramach udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się – posiadających kwalifikacje do prowadzenia specjalistycznych zajęć terapii pedagogicznej (korekcyjno-kompensacyjnych)¹⁴.

Wzrostowa tendencja liczebności uczniów z niepełnosprawnościami w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wymagający stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy sprawia, że w rejonie Ziemi Lubuskiej istnieje znaczne zapotrzebowanie na pedagogów specjalnych, wykształconych zwłaszcza w zakresie oligofrenopedagogiki i pedagogiki leczniczej, a także przygotowanych do współorganizowania procesu kształcenia w edukacji integracyjnej i włączającej.

Pedagodzy specjaliści – absolwenci wnioskowanego kierunku studiów będą mogli wesprzeć kadrę pedagogiczną, współorganizować kształcenie integracyjne i włączające, prowadzić zajęcia

---

¹² Uczniowie o orzeczonej potrzebie kształcenia specjalnego w szkołach woj. lubuskiego. Dane SIO za lata 2017-2018. Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp.

¹³ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 poz. 1578 oraz z 26 lipca 2018 r. (Dz. U. 2018 poz. 1485). Online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001578>; <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001485>, dostęp: 27.12.2018.

¹⁴ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 oraz z 16 sierpnia 2018 r. (Dz. U. 2018 poz. 1647). Online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001591>. <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001647>, dostęp: 27.12.2018.

specjalistyczne (rewalidacyjne, terapeutyczne) z różnymi grupami uczniów niepełnosprawnych (zwłaszcza niepełnosprawnymi intelektualnie, przewlekle chorymi, z niepełnosprawnością ruchową).

Powołanie kierunku kształcenia w zakresie pedagogiki specjalnej, na początku z dwiema specjalnościami, stanowiącymi odzwierciedlenie najpilniejszych lokalnych potrzeb (edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogika lecznicza) może dać początek rozwojowi tego kierunku kształcenia także w innych specjalnościach (wczesne wspomaganie rozwoju, tyflopädagogika, surdopedagogika, edukacja i rehabilitacja osób ze spektrum zaburzeń autystycznych).

Młodzież naszego regionu, chcąc podjąć studia w zakresie pedagogiki specjalnej na wymienionych specjalnościach, aktualnie zmuszona jest do starania się o przyjęcie w uczelniach innych województw, gdyż lubuskie uczelnie nie prowadzą studiów w zakresie wzmiankowanej problematyki.

Warto zauważyć, że w województwie Lubuskim i województwach sąsiednich istnieje wiele specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, rehabilitacyjno-wychowawczych, szkół specjalnych, zespołów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, które prowadzą edukację i rehabilitację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, w tym z niepełnosprawnością intelektualną, przewlekle chorych i z niepełnosprawnością ruchową. Działają też liczne fundacje i stowarzyszenia, specjalizujące się w wielopłaszczyznowym wspieraniu osób z niepełnosprawnościami. Placówki te i organizacje pozarządowe mogą stanowić bazę dla praktyk i aktywności pozadydaktycznej studentów kierunku pedagogika specjalna. Wielu doświadczonych pedagogów specjalnych, psychologów i lekarzy pracujących w tego typu instytucjach i włączających się w działania społecznych stowarzyszeń - mogłoby przekazywać studentom swoje doświadczenia, zarówno kierując ich praktykami, jak i włączając się w prowadzenie z nimi zajęć warsztatowych.

Warto tu jeszcze nadmienić, że wobec wymogu wdrażania przez Polskę zaleceń Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (ratyfikowanej w 2012 r.) – władze samorządowe, oświatowe, podmioty III sektora (organizacje pozarządowe) coraz intensywniej odczuwają potrzebę profesjonalnego wsparcia ze strony specjalistów z zakresu pedagogiki specjalnej¹⁵ – na które to zapotrzebowanie odpowiada Uniwersytet Zielonogórski, powołując wzmiankowany kierunek studiów.

Na kierunku pedagogika specjalna jednolite pięcioletnie studia magisterskie (rekrutacja 2019/2020) prowadzone będą studia stacjonarne oraz studia niestacjonarne.

Celem kształcenia na kierunku pedagogika specjalna - jednolite pięcioletnie studia magisterskie - jest przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego, poprzez wyposażenie go w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy z ludźmi z niepełnosprawnością w różnych środowiskach społecznych, terapeutycznych, edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.

W ramach specjalności – edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagogika) celem kształcenia jest przygotowanie absolwentów do pracy w różnych formach edukacji i rehabilitacji osób (dzieci, młodzieży i dorosłych) z niepełnosprawnością intelektualną różnego stopnia (niepełnosprawnych umysłowo w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim, jak też ze sprzężoną niepełnosprawnością) oraz w instytucjach wspierających tę edukację i rehabilitację.

W ramach specjalności – pedagogika lecznicza – celem kształcenia jest przygotowanie absolwentów do terapeutycznego postępowania w pracy z dziećmi i młodzieżą, a także osobami dorosłymi i starszymi z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnością ruchową w placówkach

---

15 Konwencja ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (2012). Dz.U. z dnia 25 października 2012 r., poz. 1169.

lecniczych, opiekuńczych, edukacyjnych, specjalistycznych ośrodkach rehabilitacyjnych i opieki paliatywnej, poradniach, szkołach, warsztatach terapii zajęciowej, a także stowarzyszeniach i fundacjach.

Absolwenci w trakcie studiów otrzymają dodatkowo przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela. Zwiększy to ich szanse na otrzymanie pracy na stanowiskach wymagających przygotowania pedagogicznego, co stanowi dodatkowy atut studiów.

Absolwenci pedagogiki specjalnej z przygotowaniem pedagogicznym mogą być zatrudniani w placówkach organizujących kształcenie, wychowanie i opiekę uczniom z niepełnosprawnością (np. w przedszkolach ogólnodostępnych i z oddziałami integracyjnymi, przedszkolach integracyjnych, przedszkolach ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi, przedszkolach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach ogólnodostępnych i z oddziałami integracyjnymi, szkołach integracyjnych, szkołach ogólnodostępnych z oddziałami specjalnymi, szkołach specjalnych, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych) do:

- a) prowadzenia zajęć rewalidacyjnych z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, a także działań integrujących uczniów z niepełnosprawnością ze środowiskiem rówieśniczym,
- b) współorganizowania procesu kształcenia w edukacji integracyjnej i włączającej – w klasach, do których uczęszczają uczniowie, którzy mają orzeczenie wydane ze względu na niepełnosprawność lub niepełnosprawności sprzężone¹⁶.

Wybrane akty prawne uzasadniające możliwość podjęcia zatrudnienia:

- USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669);
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1578 oraz z 2018 r. poz. 1485) obowiązuje od dnia 1 września 2017 r.;
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz. U. poz. 1635) obowiązuje od dnia 1 września 2017 r.;
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591 i zm. poz. 1643);
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz.U. 2017, poz. 1575;
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450)¹⁷.

---

¹⁶ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 poz. 1578 oraz z 26 lipca 2018 r. (Dz. U. 2018 poz. 1485). Online: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170001578>; <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180001485>, dostęp: 27.12.2018.

¹⁷ Stan prawny na 01.10.2019.

Sylwetka absolwenta

Absolwent kierunku pedagogika specjalna, jednolite pięcioletnie studia magisterskie, jest przygotowany do wykonywania zawodu pedagoga specjalnego, a także jest wyposażony w wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne niezbędne do pracy z osobami z niepełnosprawnością w różnych instytucjach edukacyjnych, opiekuńczych, leczniczych i terapeutycznych.

Absolwent specjalności edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną jest przygotowany do pracy w placówkach oświatowych kształcenia specjalnego, integracyjnego i włączającego. Absolwent jest wyposażony w wiedzę i umiejętności konieczne do podejmowania czynności zawodowych w zakresie diagnozy, wczesnego wspomaganie rozwoju, opieki, edukacji i rehabilitacji dzieci oraz młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Ponadto absolwent jest przygotowany do pracy opiekuńczej i terapeutycznej z dorosłymi osobami z niepełnosprawnością intelektualną, np. w domach pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, ośrodkach dziennego pobytu, warsztatach terapii zajęciowej, fundacjach i stowarzyszeniach działających na rzecz osób z niepełnosprawnością intelektualną i ich rodzin.

Absolwent specjalności pedagogika leczniczo-terapeutyczna jest przygotowany do pracy w placówkach oświatowych kształcenia specjalnego, integracyjnego i włączającego, a także w jednostkach oświatowych zorganizowanych w podmiotach leczniczych (sanatoria, szpitale, ośrodki lecznicze).

Absolwent jest wyposażony w wiedzę i umiejętności konieczne do podejmowania czynności zawodowych w zakresie diagnozy, wczesnego wspomaganie rozwoju, opieki, edukacji i rehabilitacji dzieci oraz młodzieży przewlekle, terminalnie chorych oraz z niepełnosprawnością ruchową. Ponadto absolwent jest przygotowany do pracy opiekuńczej i terapeutycznej z dorosłymi osobami z chorobami przewlekłymi, wieku podeszłego, np. w domach pomocy społecznej, ośrodkach dziennego pobytu, a także z osobami korzystającymi z opieki paliatywno-hospicyjnej. Absolwent posiada kompetencje do pracy w fundacjach i stowarzyszeniach działających na rzecz osób przewlekle, terminalnie chorych, z niepełnosprawnością ruchową oraz ich rodzin.

Absolwent obu specjalności w toku studiów uzyskuje przygotowanie do pracy w przedszkolach, szkołach oraz innych placówkach oświatowych w systemie specjalnym, integracyjnym i włączającym oraz do prowadzenia specjalistycznych zajęć rewalidacyjnych dla uczniów osób z niepełnosprawnością. Absolwent posiada przygotowanie pedagogiczne.

Należy zatem podkreślić, że program kształcenia na wnioskowanym kierunku studiów został tak skonstruowany, aby zapewnić absolwentowi realizację efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oczekiwanych przez pracodawców.

5. Opis sposobów weryfikacji i oceny osiągniętych przez studenta efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia

Przedmioty realizowane w czasie trwania studiów kończą się zaliczeniem na ocenę oraz zaliczeniem¹⁸. Tryb, zasady zaliczania, egzaminowania oraz odwołania od oceny proponowanej przez prowadzącego zajęcia określa *Regulamin studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego*¹⁹.

Przy weryfikacji efektów kształcenia dla kierunku *pedagogika specjalna* studia jednolite magisterskie przyjmuje się, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot (i/lub jego formę), pracy dyplomowej i egzaminu magisterskiego oraz praktyki pedagogicznej potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia ustalonych dla wymienionych składników procesu kształcenia. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie efektów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

Na Uniwersytecie Zielonogórskim obowiązuje następująca skala ocen:

- 1) pozytywne – bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0);
- 2) negatywne – niedostateczny (2,0)²⁰.
- 3) Poziom uzyskania efektów kształcenia wynikający z wystawionej oceny:
- 4) bardzo dobry – zakładane efekty kształcenia zostały w całości uzyskane, a ewentualne pojedyncze nieściśności nie mają znaczenia dla osiągnięcia poszczególnych efektów;
- 5) dobry plus – zakładane efekty kształcenia zostały uzyskane z nielicznymi błędami;
- 6) dobry – zakładane efekty kształcenia zostały uzyskane z szeregiem błędów i/lub pojedynczych braków;
- 7) dostateczny plus – zakładane efekty kształcenia zostały uzyskane z istotnymi błędami i/lub brakami;
- 8) dostateczny – zakładane efekty kształcenia zostały uzyskane z dużymi błędami lub brakami (poziom minimalnie wymagany, akceptowany przez nauczyciela akademickiego);
- 9) niedostateczny – zakładane efekty kształcenia nie zostały uzyskane.

Dokumentacja (egzaminy, prace zaliczeniowe, projekty oraz inne materiały wypracowane przez studentów) potwierdzająca zdobycie przez studenta założonych w programie efektów kształcenia jest przechowywana do końca cyklu kształcenia²¹.

---

¹⁸ Wyjątek stanowi przedmiot „wychowanie fizyczne”, który jest zaliczany bez oceny oraz seminarium magisterskie. Warunki uzyskania zaliczenia oraz sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia są opisane w sylabusie przedmiotów.

¹⁹ *Regulamin studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim*, Załącznik do Uchwały nr 283 Senatu UZ z dn. 26.09.2018 r.

²⁰ §24 *Regulaminu studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim*, Załącznik do Uchwały nr 283 Senatu UZ z dn. 26.09.2018 r.

²¹ *Procedury weryfikacji efektów kształcenia studentów i doktorantów*, Załącznik do Zarządzenia Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 4 listopada 2013 r. oraz Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 18 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 22 lutego 2016 r.

6. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu kształcenia obejmujący:

1.1 opis zakładanych efektów uczenia się z przyporządkowaniem kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, do których odnoszą się efekty uczenia się dla tego kierunku.

Efekty kształcenia dla kierunku *pedagogika specjalna* pięcioletnie jednolite studia magisterskie o profilu ogólnoakademickim wynikają z Rozporządzenia MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela²² oraz odpowiadają efektom uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji według Rozporządzenia Nauki i Szkolnictwa Wyższego²³.

Kategoria charakterystyki efektów uczenia się	Kod efektu	Treść efektu	Odniesienie do efektów PRK poziom 7
Wiedza: absolwent zna i rozumie			
WIEDZA (W)	PS_W-01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;	P7S_WG-01.1
	PS_W-02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia, socjalizacji oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	P7S_WG-01.2A
	PS_W-03	źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w nauce oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu;	P7S_WG-01.2A
	PS_W-04	zakresy pedagogiki specjalnej;	P7S_WG-01.1
	PS_W-05	konceptcje rehabilitacji, edukacji, resocjalizacji i terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów;	P7S_WG-01.1
	PS_W-06	metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinach nauk humanistycznych i nauk społecznych, w szczególności zasady projektowania i prowadzenia badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej, oraz postulat wieloparadygmatyczności;	P7S_WG-01.1
	PS_W-07	metodologiczne założenia i zasady oraz etyczne normy projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej;	P7S_WK-02.2
	PS_W-08	zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji;	P7S_WK-02.2
	PS_W-09	współczesne podejście do problemów uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wynikające z niego nowe formy edukacji, w tym integracyjna i włączająca;	P7S_WG-01.1 P7S_WK-02.1
	PS_W-10	system kształcenia specjalnego w kontekście systemu kształcenia powszechnego;	P7S_WK-02.2 P7S_WG-01.1

²² Rozporządzenie MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450).

²³ Załączniki 2 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018, poz. 2218).

	PS_W-11	organizację i metodyki kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie integracyjnym i włączającym, w szczególności modele współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, oraz modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć;	P7S_WG-01.1 P7S_WK-02.2
	PS_W-12	merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	P7S_WG-01.1 P7S_WK-02.2
	PS_W-13	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem mowy;	P7S_WG-01.1 P7S_WK-02.2
	PS_W-14	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	P7S_WG-01.1 P7S_WK-02.2
	PS_W-15	zasady udzielania pierwszej pomocy;	P7S_WK-02.2
	PS_W-16	zasady ochrony własności intelektualnej.	P7S_WK-02.2
Umiejętności: absolwent potrafi			
UMIĘJĘTNOŚCI (U)	PS_U-01	wykorzystywać i integrować wiedzę z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizy problemów rehabilitacyjnych, edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych;	P7S_UW-03.1
	PS_U-02	rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej, dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych oraz medycznych i nauk o zdrowiu;	P7S_UW-03.1
	PS_U-03	rozdzielać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych w zakresie pedagogiki, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie wybranego zakresu pedagogiki specjalnej;	P7S_UW-03.1 P7S_UW-03.3A
	PS_U-04	diagnozować złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne, projektować i prowadzić zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów;	P7S_UW-03.1
	PS_U-05	wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ewaluacji procesu wychowania i nauczania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_UW-03.1
	PS_U-06	wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji;	P7S_UW-03.2P
	PS_U-07	prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz wykorzystywać zasady i metody indywidualnego projektowania zajęć;	P7S_UW-03.1
	PS_U-08	wdrażać efektywne programy zwiększające umiejętności poznawcze i kompetencje społeczne uczniów oraz programy poprawiające integrację rówieśniczą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	P7S_UW-03.3P
	PS_U-09	pracować w zespole, pełniąc w nim różne role, podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami uczniów;	P7S_UK-04.1 P7S_UO-05.1 P7S_UO-05.2
	PS_U-10	analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych;	P7S_UW-03.1
	PS_U-11	projektować i prowadzić zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji – zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej;	P7S_UW-03.1 P7S_UK-04.2

	PS_U-12	poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz poprawnie i adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się specjalistyczną terminologią;	P7S_UK-04.3
	PS_U-13	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;	P7S_UW-03.2P
	PS_U-14	udzielać pierwszej pomocy;	P7S_UW-03.2P
	PS_U-15	współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych;	P7S_UO-05.2
	PS_U-16	samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii;	P7S_UU-06
	PS_U-17	twórczo korzystać z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać.	P7S_UW-03.1
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K)	PS_K-01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	P7S_KR-09
	PS_K-02	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami uczniów, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	P7S_KR-09
	PS_K-03	komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne i resocjalizacyjne;	P7S_KO-08.1
	PS_K-04	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;	P7S_KR-09
	PS_K-05	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tych środowisk;	P7S_KO-08.1
	PS_K-06	działania na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty;	P7S_KO-08.2 P7S_KO-08.3
	PS_K-07	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej;	P7S_KO-08.1
	PS_K-08	doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze.	P7S_KK-07.1 P7S_KK-07.2

TABELA ODNIESIENIA EFEKTÓW PRK POZIOM 7 DO KIERUNKOWYCH EFEKTÓW

studia II stopnia i jednolite studia magisterskie

Kierunek: Pedagogika specjalna

Kategoria charakterystyki efektów uczenia się	Kod kwalifikacji	Kwalifikacje	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
Wiedza: absolwent zna i rozumie			
WIEDZA (W)	P7S_WG-01.1	w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	PS_W-01 PS_W-04 PS_W-05 PS_W-06 PS_W-09 PS_W-10 PS_W-11 PS_W-12 PS_W-13 PS_W-14
	P7S_WG-01.2A	główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim	PS_W-02 PS_W-03
	P7S_WK-02.1	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji;	PS_W-01 PS_W-09
	P7S_WK-02.2	ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	PS_W-07 PS_W-08 PS_W-10 PS_W-11 PS_W-12 PS_W-13 PS_W-14 PS_W-15 PS_W-16
	P7S_WK-02.3	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	
Umiejętności: absolwent potrafi			
UMIĘJĘTNOŚCI (U)	P7S_UW-03.1	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez: <ul style="list-style-type: none"> • właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, • dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, • przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi 	PS_U-01 PS_U-02 PS_U-03 PS_U-04 PS_U-05 PS_U-07 PS_U-10 PS_U-11 PS_U-17
	P7S_UW-03.2P	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym	PS_U-06 PS_U-13 PS_U-14

	P7S_UW-03.3A	formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim	PS_U-03
	P7S_UW-03.3P	formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi – w przypadku studiów o profilu praktycznym	PS_U-08
	P7S_UK-04.1	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców;	PS_U-09
	P7S_UK-04.2	prowadzić debatę;	PS_U-11
	P7S_UK-04.3	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	PS_U-12
	P7S_UO-05.1	kierować pracą zespołu	PS_U-09
	P7S_UO-05.2	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach	PS_U-09 PS_U-15
	P7S_UU-06	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	PS_U-16
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K)	P7S_KK-07.1	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	PS_K-08
	P7S_KK-07.2	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	PS_K-08
	P7S_KO-08.1	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego;	PS_K-03 PS_K-05 PS_K-07
	P7S_KO-08.2	inicjowania działania na rzecz interesu publicznego;	PS_K-06
	P7S_KO-08.3	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	PS_K-06
	P7S_KR-09	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • rozwijania dorobku zawodu, • podtrzymywania etosu zawodu • przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad 	PS_K-01 PS_K-02 PS_K-04

1.2 Wskaźniki dotyczące programu studiów

Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia	
Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	300
Liczba semestrów konieczna do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia	10
Liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów	specjalność edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną: 153,5; specjalność pedagogika

	lecniczo-terapeutyczna: 154,5
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki/sztuki właściwej/właściwych dla ocenianego kierunku studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (dla kierunku o profilu ogólnoakademickim)	196
Liczba punktów ECTS przyporządkowana modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym służących zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych (dla kierunków o profilu praktycznym)	-
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w przypadku kierunków studiów przypisanych do dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne)	-
Liczba punktów ECTS przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru	116
Liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym oraz liczba godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	19/ 330 godzin
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60

Z ogólnej liczby 300 punktów ECTS, 196 punktów ECTS (tj. 65,3 %) stanowią moduły zajęć powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauk społecznych. Służą one zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do prowadzenia badań.

Moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych			
Nazwa modułu zajęć	Forma(y) zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów w ECTS
A. Kształcenie ogólne			
Wprowadzenie do socjologii	15 W 15 Ć	30	4
B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne			
Psychologia ogólna	15 W 15 Ć	30	4
Psychologia rozwoju człowieka	15 W 15 Ć	30	4
Psychologia społeczna	15 W 15 Ć	30	4
Wprowadzenie do pedagogiki	15 W 15 Ć	30	4
Teoretyczne podstawy wychowania	15 W 15 Ć	30	4
Pedagogika społeczna	15 W 15 Ć	30	4
C. Kształcenie kierunkowe			
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	15 W 15 Ć	30	4
Pedeutologia	15 W 15 Ć	30	4
Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	15 W 15 Ć	30	3
Poradnictwo i pomoc psychologiczno-pedagogiczna	15 W	15	1
Podstawy opieki i wychowania w pracy pedagoga specjalnego	15 W 15 Ć	30	4
Historia wychowania i myśli pedagogiki specjalnej	15 W 15 Ć	30	4
Doradztwo zawodowe	15 W 15 Ć	30	4
Niedostosowanie społeczne	15 W 15 Ć	30	4
Profilaktyka społeczna	15 W 15 Ć	30	4
Psychologia kliniczna i psychopatologia	15 W 15 Ć	30	4
Podstawy psychologii kształcenia oraz wychowania dzieci i młodzieży ze SPE	15 W 15 Ć	30	4
Psychopedagogiczne aspekty rehabilitacji osób z niepełnosprawnością	15 W 15 Ć	30	4
Specjalne potrzeby edukacyjne I	15 W 15 Ć	30	4

Specjalne potrzeby edukacyjne II	15 W 15 Ć	30	4
Specjalne potrzeby edukacyjne III	15 W 15 Ć	30	4
Geagogika specjalna	15 W 15 Ć	30	4
Aktywizacja społeczno-zawodowa	15 W 15 Ć	30	4
Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną / z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	4
Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej	15 W 15 Ć	30	4
Dydaktyka specjalna	15 W 15 Ć	30	4
Diagnostyka w pedagogice specjalnej	30 W 30 Ć	60	8
D. Edukacja włączająca			
Pedagogika integracyjna i włączająca	30 W 30 Ć	60	8
Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych	15 W 30 Ć	45	6
Organizacja edukacji włączającej	15 W 15 Ć	30	3
Budowanie kultury inkluzyjnej	15 W 15 Ć	30	3
E.I. Przygotowanie w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną			
Psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	4
Wybrane zagadnienia zespołów sprzężonych z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	4
Społeczno-kulturowe i pedagogiczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej	15 W 15 Ć	30	4
Edukacja seksualna osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Diagnoza funkcjonalna osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy terapii behawioralnej osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy kształcenia osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 30 Ć	45	3
Integracja sensoryczna w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	2
Praca z rodziną osoby z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	3
Rola i zadania asystenta dorosłej osoby z niepełnosprawnością intelektualną	30 Ć	30	3
Seminarium dyplomowe	120	120	13
E.L.T. Przygotowanie w zakresie pedagogiki leczniczo-terapeutycznej			
Psychologiczne aspekty pedagogiki leczniczo-terapeutycznej	15 W 15 Ć	30	4
Medyczne i pozamedyczne aspekty wybranych chorób dzieci, młodzieży oraz osób w podeszłym wieku	15 W 15 Ć	30	3
Pedagogiczne i socjologiczne aspekty pedagogiki leczniczej	15 W 15 Ć	30	4
Wspieranie dzieci i młodzieży w wybranych chorobach	15 W 15 Ć	30	4
Edukacja seksualna osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Diagnoza funkcjonalna osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy terapii behawioralnej osób z przewlekłą chorobą oraz niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością fizyczną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy tanatopedagogiki	15 W	15	1
Podstawy kształcenia dzieci i młodzieży w placówkach leczniczych	15 W 15 Ć	30	2
Integracja sensoryczna w pracy z osobą z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	2
Praca z rodziną osoby z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30 K	30	3
Prawne aspekty funkcjonowania osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W	15	1

Rola i zadania asystenta osoby z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30	30	2
Seminarium dyplomowe	120	120	13
E. Metodologia badań naukowych			
Wprowadzenie do metodologii badań naukowych	15 W 15 Ć	30	3
Metodologia badań ilościowych w pedagogice specjalnej	15 W 15 Ć	30	3
Metodologia badań jakościowych w pedagogice specjalnej	15 W 15 Ć	30	4
Metody statystyczne w pedagogice specjalnej	30 L	30	3
Razem: 1635 (Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną) 1650 (Pedagogika leczniczo-terapeutyczna)			196 (dla obu specjalności)

Profil ogólnoakademicki – obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby pkt. ECTS i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

W programie studiów uwzględniono możliwość wyboru przez studentów jednego z dwóch modułów specjalnościowych: (1) *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* oraz (2) *pedagogika leczniczo-terapeutyczna*.

Pierwszy moduł specjalnościowy *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* obejmuje 1110 godzin zajęć na studiach stacjonarnych, za które student może otrzymać 116 punktów ECTS. Student po zrealizowaniu modułu uzyskuje możliwość wpisu specjalności na dyplomie ukończenia studiów.

Moduły zajęć do wyboru			
Nazwa modułu zajęć	Forma(y) zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Specjalność do wyboru: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną			
Psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	4
Wybrane zagadnienia zespołów sprzężonych z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	4
Pedeutologia	15 W 15 Ć	30	4
Społeczno-kulturowe i pedagogiczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej	15 W 15 Ć	30	4
Edukacja seksualna osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Diagnoza funkcjonalna osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy terapii behawioralnej osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy kształcenia osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 30 Ć	45	3
Podstawy opieki i wychowania w pracy pedagoga specjalnego	15 W 30 Ć	30	4
Integracja sensoryczna w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	2
Praca z rodziną osoby z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	3
Prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W	15	1
Rola i zadania asystenta dorosłej osoby z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	3
Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z ograniczeniami psychoruchowymi	15 W 15 Ć	30	3
Metodyka edukacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu	30 K	30	3
Metodyka edukacji uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną I	30 K	30	3

Metodyka edukacji uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną I	30 K	30	3
Metodyka edukacji uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną II	30 K	30	3
Metodyka edukacji uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną II	30 K	30	3
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną	30K	30	2
Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobą ze sprzężoną i głęboką niepełnosprawnością intelektualną	30K	30	3
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną	30K	30	2
Geragogika specjalna	15W 15 Ć	30	4
Doradztwo zawodowe	15 W 15 Ć	30	4
Aktywizacja społeczno-zawodowa	15 W 15 Ć	30	4
Niedostosowanie społeczne	15 W 15 Ć	30	4
Profilaktyka społeczna	15 W 15 Ć	30	4
Muzykoterapia w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	30K	30	2
Multimedia w edukacji specjalnej	30 L	30	3
Terapia zajęciowa	30K	30	2
Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	4
Seminarium magisterskie	120	120	13
Razem:		1110	116

Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

Drugi moduł specjalnościowy *pedagogika leczniczo-terapeutyczna* obejmuje 1110 godzin zajęć na studiach stacjonarnych, za które student uzyskuje 116 punktów ECTS. Student po zrealizowaniu modułu uzyskuje możliwość wpisu specjalności na dyplomie ukończenia studiów.

Moduły zajęć do wyboru			
Nazwa modułu zajęć	Forma(y) zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Specjalność do wyboru: pedagogika leczniczo-terapeutyczna			
Psychologiczne aspekty pedagogiki leczniczo-terapeutycznej	15 W 15 Ć	30	4
Medyczne i pozamedyczne aspekty wybranych chorób dzieci, młodzieży oraz osób w podeszłym wieku	15 W 15 Ć	30	3
Pedagogiczne i socjologiczne aspekty pedagogiki leczniczej	15 W 15 Ć	30	4
Pedutologia	15 W 15 Ć	30	4
Diagnoza funkcjonalna osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy terapii behawioralnej osób z przewlekłą chorobą oraz niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością fizyczną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy tanatopedagogiki	15 W	15	1
Podstawy kształcenia dzieci i młodzieży w placówkach leczniczych	15 W 15 Ć	30	2
Prawne aspekty funkcjonowania osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W	15	1
Wspieranie dzieci i młodzieży w wybranych chorobach	15 W 15 Ć	30	4

Podstawy opieki i wychowania w pracy pedagoga specjalnego	15 W 15 Ć	30	4
Integracja sensoryczna w pracy z osobą z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30 K	30	2
Wczesna interwencja wobec dzieci z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością	30 K	30	3
Metodyka edukacji z dziećmi z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową w wieku przedszkolnym	30K	30	3
Metodyka pracy z uczniami z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową w szkole I	30 K	30	3
Metodyka pracy z uczniami z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową w szkole II	30 K	30	3
Geragogika specjalna	15W 15 Ć	30	4
Niedostosowanie społeczne	15W 15 Ć	30	4
Edukacja seksualna osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Profilaktyka społeczna	15 W 15 Ć	30	4
Muzykoterapia w edukacji i terapii osób z chorobą przewlekłą oraz niepełnosprawnością ruchową	30 K	30	2
Multimedia w edukacji specjalnej	30 K	30	3
Metodyka zajęć terapeutycznych w placówkach leczniczych	30 K	30	3
Pomoc dzieciom z trudnościami w uczeniu się	30 K	30	3
Praca z rodziną osoby z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30K	30	3
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach leczniczych dla dzieci i młodzieży z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30K	30	2
Rola i zadania asystenta osoby z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30K	30	3
Metodyka opieki paliatywno-hospicyjnej	30K	30	3
Metodyka pracy opiekuńczo-terapeutycznej z osobami starszymi w placówkach dziennego i stałego pobytu	30 K	30	2
Doradztwo zawodowe	15W 15 Ć	30	4
Aktywizacja społeczno-zawodowa	15W 15 Ć	30	4
Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	4
Terapia zajęciowa	30 K	30	2
Seminarium magisterskie	120	120	13
Razem:		1110	116

Program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

1.3 Zajęcia lub grupy zajęć – wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów uczenia się oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także liczby punktów ECTS (*sylabusy*);

1.4 Sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się;

Zasady zaliczenia przedmiotu i semestru zawarte są w Regulaminie studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego przyjętym uchwałą nr 283 Senatu UZ z dnia 26.09.2018 r. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów opisane są szczegółowo w sylabusach dla każdego przedmiotu w ramach obowiązujących modułów.

Efekty kształcenia weryfikowane są poprzez oceny formatywne, w trakcie trwania zajęć, oraz oceny podsumowujące na ich zakończenie. Nauczyciele korzystają z następujących sposobów weryfikacji osiągnięć zakładanych efektów kształcenia: aktywność w trakcie zajęć, analiza dziennika praktyk, bieżąca kontrola na zajęciach, dokumentacja praktyki, dyskusja, egzamin (ustny, pisemny), kolokwium, konspekt, obserwacja i ocena aktywności na zajęciach, obserwacja i ocena umiejętności praktycznych studenta, odpowiedź ustna, opinia opiekuna praktyki, praca kontrolna, praca pisemna, projekt, referat, sprawdzian, sprawdzian z progami punktowymi, test, test egzaminacyjny z progami punktowymi, test końcowy, test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi, zaliczenie ustne, opisowe, testowe i inne.

Efekty kształcenia dotyczące praktyk zawodowych są weryfikowane zgodnie z wymaganiami ustalonymi w sylabusach: Praktyka zawodowa I, Praktyka zawodowa II, Praktyka zawodowa III, Praktyka zawodowa IV, Praktyka zawodowa V oraz instrukcjach odpowiadającym wymienionym praktykom (zob. 1.3. Sylabusy).

Student w ramach studiów magisterskich przygotowuje pracę dyplomową. Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w tym zakresie są opisane w sylabusach przedmiotów: Seminarium 1, Seminarium 2, Seminarium 3, Seminarium 4. Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy stanowią sprawdzian osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie przedmiotów przewidzianych planem studiów oraz uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej. Szczegółowe zasady dotyczące prac dyplomowych opisuje *Regulamin Studiów UZ*. Egzamin dyplomowy prowadzony jest w formie ustnej. Obejmuje ogólne zagadnienia teoretyczne, metodologiczne z zakresu nauk pedagogicznych oraz treści zawarte w pracy dyplomowej. Student w oparciu o wiedzę teoretyczną i praktyczną powinien wykazać się umiejętnością analizy i syntezy zjawisk badanych w pracy dyplomowej, umiejętnością wnioskowania i uogólniania. O ocenie końcowej decyduje ocena z pracy dyplomowej, ocena z egzaminu i średnia ocen przebiegu studiów.

1.5 Plan studiów uwzględniający moduły zajęć;

Plan jednolitych studiach magisterskich na kierunku pedagogika specjalna uwzględnia moduły kształcenia zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019, poz. 1450). W poniższych tabelach oddzielnie przedstawiono cały plan studiów dla oferowanych na kierunku pedagogika specjalna specjalności: (1) *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* oraz (2) *pedagogika leczniczo-terapeutyczna*.

Plan studiów na kierunku pedagogika specjalna o specjalności *edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną* uwzględnia ogółem 2910 godzin zajęć, w tym 330 godzin praktyk zawodowych oraz 300 punktów ECTS.

Plan studiów dla kierunku pedagogika specjalna o specjalności edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną			
Nazwa modułu zajęć	Forma(y) zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
A. Kształcenie ogólne			
Wprowadzenie do socjologii	15 W 15 Ć	30	4
Wybrane zagadnienia z filozofii i etyki	15 W 15 Ć	30	4
Logika	15 W 15 Ć	30	4
B. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne			
B.1. Ogólne przygotowanie psychologiczne			
Psychologia ogólna	15 W 15 Ć	30	4
Psychologia rozwoju człowieka	15 W 15 Ć	30	4
Psychologia społeczna	15 W 15 Ć	30	4
B.2. Ogólne przygotowanie pedagogiczne			
Wprowadzenie do pedagogiki	15 W 15 Ć	30	4
Teoretyczne podstawy wychowania	15 W 15 Ć	30	4
Pedagogika społeczna	15 W 15 Ć	30	4
B.3. Praktyka zawodowa			
Praktyka zawodowa I	30 L	30	3
C. Kształcenie kierunkowe			
C.1. Przygotowanie merytoryczne			
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	15 W 15 Ć	30	4
Pedeutologia	15 W 15 Ć	30	4
Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	15 W 15 Ć	30	3
Poradnictwo i pomoc psychologiczno-pedagogiczna	15 W	15	1
Podstawy opieki i wychowania w pracy pedagoga specjalnego	15 W 15 Ć	30	4
Historia wychowania i myśli pedagogiki specjalnej	15 W 15 Ć	30	4
Doradztwo zawodowe	15 W 15 Ć	30	4
Komunikacja alternatywna i wspomagająca	15 W 30 Ć	45	4
Niedostosowanie społeczne	15 W 15 Ć	30	4
Profilaktyka społeczna	15 W 15 Ć	30	4
Multimedia w edukacji specjalnej	30 L	30	3
Język obcy 1, 2, 3, 4, 5: angielski, niemiecki	30	150	12
C.2. Przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi			
Psychologia kliniczna i psychopatologia	15 W 15 Ć	30	4
Podstawy psychologii kształcenia oraz wychowania dzieci i młodzieży ze SPE	15 W 15 Ć	30	4

Psychopedagogiczne podstawy rehabilitacji osób z niepełnosprawnością	15 W 15 Ć	30	4
C.3. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi			
Specjalne potrzeby edukacyjne I	15 W 15 Ć	30	4
Specjalne potrzeby edukacyjne II	15 W 15 Ć	30	4
Specjalne potrzeby edukacyjne III	15 W 15 Ć	30	4
C.4. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami			
Geagogika specjalna	15 W 15 Ć	30	4
Aktywizacja społeczno-zawodowa	15 W 15 Ć	30	4
Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną/przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	4
C.5. Dydaktyka specjalna			
Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej	15 W 15 Ć	30	4
Dydaktyka specjalna	15 W 15 Ć	30	4
C.6. Diagnostyka w pedagogice specjalnej			
Diagnostyka w pedagogice specjalnej	30 W 30 Ć	60	8
C.6. Praktyka zawodowa			
Praktyka zawodowa II	60 L	60	8
D. Edukacja włączająca			
D.1. Teorie edukacji integracyjnej			
Pedagogika integracyjna i włączająca	30 W 30 Ć	60	8
D.2. Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych, planowanie, realizacja i monitoring działań wspierających			
Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych	15 W 30 Ć	45	6
Konstruowanie i ewaluacja IPET	15 W 30 Ć	45	4
D.3. Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych			
Metodyka kształcenia osób ze spektrum autyzmu w grupach zróżnicowanych I	30 K	30	3
Metodyka kształcenia osób ze spektrum autyzmu w grupach zróżnicowanych II	30 K	30	3
Metodyka kształcenia osób ze spektrum autyzmu w grupach zróżnicowanych III	30 K	30	3
Metodyka kształcenia osób ze spektrum autyzmu w grupach zróżnicowanych IV	30 K	30	3
D.4. Programy wychowawcze w edukacji integracyjnej i włączającej			
Socjoterapia w edukacji integracyjnej i włączającej	20 K	20	2
Biblioterapia w edukacji Integracyjnej i włączającej	20 K	20	2
Integracja społeczna grupy rówieśniczej	20 K	20	2
D.5. Organizacja edukacji włączającej			
Organizacja edukacji włączającej	15 W 15 Ć	30	3
Budowanie kultury inkluzyjnej	15 W 15 Ć	30	3
D.6. Praktyki zawodowe			
Praktyka zawodowa III	120	120	4
E.I. Przygotowanie w zakresie pedagogiki specjalnej: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną			
Psychologiczne aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	4
Wybrane zagadnienia zespołów sprzężonych z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	4
Społeczno-kulturowe i pedagogiczne aspekty niepełnosprawności intelektualnej	15 W 15 Ć	30	4
Edukacja seksualna osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Diagnoza funkcjonalna osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3

Podstawy terapii behawioralnej osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy kształcenia osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W 30 Ć	45	3
Integracja sensoryczna w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	2
Praca z rodziną osoby z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	3
Prawne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną	15 W	15	1
Rola i zadania asystenta dorosłej osoby z niepełnosprawnością intelektualną	30 Ć	30	3
Seminarium dyplomowe	120	120	13
E.2. Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne			
Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci z ograniczeniami psychoruchowymi	15 W 15 Ć	30	3
Metodyka edukacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu	30 K	30	3
Metodyka edukacji uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną I	30 K	30	3
Metodyka edukacji uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną I	30 K	30	3
Metodyka edukacji uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną II	30 K	30	3
Metodyka edukacji uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną II	30 K	30	3
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	2
Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobą ze sprzężoną i głęboką niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	3
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	2
Muzykoterapia w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną	30 K	30	2
Terapia zajęciowa	30 K	30	2
E.3. Praktyki zawodowe			
Praktyka zawodowa IV	60	60	2
Praktyka zawodowa V	60	60	2
F. Wsparcie warsztatu pracy pedagoga specjalnego			
Emisja głosu	15 K	15	1
Kultura języka	30 Ć	30	2
Pierwsza pomoc	15 K	15	1
Technologie informacyjno-komunikacyjne	30 L	30	2
F. Metodologia badań naukowych			
Wprowadzenie do metodologii badań naukowych	15 W 15 Ć	30	3
Metodologia badań ilościowych w pedagogice specjalnej	15 W 15 Ć	30	3
Metodologia badań jakościowych w pedagogice specjalnej	15 W 15 Ć	30	4
Metody statystyczne w pedagogice specjalnej	30 L	30	3
Razem:		2910	300

Plan studiów na kierunku pedagogika specjalna o specjalności *pedagogika leczniczo-terapeutyczna* uwzględnia ogółem 2910 godzin zajęć, w tym 330 godzin praktyk zawodowych oraz 300 punktów ECTS.

Plan studiów dla kierunku pedagogika specjalna o specjalności pedagogika leczniczo-terapeutyczna			
Nazwa modułu zajęć	Forma(y) zajęć	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS
E. Kształcenie ogólne			
Wprowadzenie do socjologii	15 W 15 Ć	30	4
Wybrane zagadnienia z filozofii i etyki	15 W 15 Ć	30	4
Logika	15 W 15 Ć	30	4
F. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne			
B.1. Ogólne przygotowanie psychologiczne			
Psychologia ogólna	15 W 15 Ć	30	4
Psychologia rozwoju człowieka	15 W 15 Ć	30	4
Psychologia społeczna	15 W 15 Ć	30	4
B.2. Ogólne przygotowanie pedagogiczne			
Wprowadzenie do pedagogiki	15 W 15 Ć	30	4
Teoretyczne podstawy wychowania	15 W 15 Ć	30	4
Pedagogika społeczna	15 W 15 Ć	30	4
B.3. Praktyka zawodowa			
Praktyka zawodowa I	30 L	30	3
G. Kształcenie kierunkowe			
C.1. Przygotowanie merytoryczne			
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	15 W 15 Ć	30	4
Pedeutologia	15 W 15 Ć	30	4
Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	15 W 15 Ć	30	3
Poradnictwo i pomoc psychologiczno-pedagogiczna	15 W	15	1
Podstawy opieki i wychowania w pracy pedagoga specjalnego	15 W 15 Ć	30	4
Historia wychowania i myśli pedagogiki specjalnej	15 W 15 Ć	30	4
Doradztwo zawodowe	15 W 15 Ć	30	4
Komunikacja alternatywna i wspomagająca	15 W 30 Ć	45	4
Niedostosowanie społeczne	15 W 15 Ć	30	4
Profilaktyka społeczna	15 W 15 Ć	30	4
Multimedia w edukacji specjalnej	30 L	30	3
Język obcy 1, 2, 3, 4, 5: angielski, niemiecki	30 L	150	12
C.2. Przygotowanie psychologiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi			
Psychologia kliniczna i psychopatologia	15 W 15 Ć	30	4
Podstawy psychologii kształcenia oraz wychowania dzieci i młodzieży ze SPE	15 W 15 Ć	30	4
Psychopedagogiczne podstawy rehabilitacji osób z niepełnosprawnością	15 W 15 Ć	30	4
C.3. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi			
Specjalne potrzeby edukacyjne I	15 W 15 Ć	30	4
Specjalne potrzeby edukacyjne II	15 W 15 Ć	30	4
Specjalne potrzeby edukacyjne III	15 W 15 Ć	30	4
C.4. Przygotowanie pedagogiczne do pracy z osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami			
Geagogika specjalna	15 W 15 Ć	30	4
Aktywizacja społeczno-zawodowa	15 W 15 Ć	30	4
Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną/przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	4
C.5. Dydaktyka specjalna			
Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej	15 W 15 Ć	30	4
Dydaktyka specjalna	15 W 15 Ć	30	4
C.6. Diagnostyka w pedagogice specjalnej			
Diagnostyka w pedagogice specjalnej	30 W 30 Ć	60	8

C.6. Praktyka zawodowa			
Praktyka zawodowa II	60 L	60	8
H. Edukacja włączająca			
D.1. Teorie edukacji integracyjnej			
Pedagogika integracyjna i włączająca	30 W 30 Ć	60	8
D.2. Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych, planowanie, realizacja i monitoring działań wspierających			
Diagnoza specjalnych potrzeb edukacyjnych	15 W 30 Ć	45	6
Konstruowanie i ewaluacja IPET	15 W 30 Ć	45	4
D.3. Metodyka kształcenia w grupach zróżnicowanych			
Metodyka kształcenia osób ze spektrum autyzmu w grupach zróżnicowanych I	30 K	30	3
Metodyka kształcenia osób ze spektrum autyzmu w grupach zróżnicowanych II	30 K	30	3
Metodyka kształcenia osób ze spektrum autyzmu w grupach zróżnicowanych III	30 K	30	3
Metodyka kształcenia osób ze spektrum autyzmu w grupach zróżnicowanych IV	30 K	30	3
D.4. Programy wychowawcze w edukacji integracyjnej i włączającej			
Socjoterapia w edukacji integracyjnej i włączającej	20 K	20	2
Biblioterapia w edukacji Integracyjnej i włączającej	20 K	20	2
Integracja społeczna grupy rówieśniczej	20 K	20	2
D.5. Organizacja edukacji włączającej			
Organizacja edukacji włączającej	15 W 15 Ć	30	3
Budowanie kultury inkluzyjnej	15 W 15 Ć	30	3
D.6. Praktyki zawodowe			
Praktyka zawodowa III	120	120	4
E.1. Przygotowanie w zakresie pedagogiki specjalnej: pedagogika leczniczo-terapeutyczna			
Psychologiczne aspekty pedagogiki leczniczo-terapeutycznej	15 W 15 Ć	30	4
Medyczne i pozamedyczne aspekty wybranych chorób dzieci, młodzieży oraz osób w podeszłym wieku	15 W 15 Ć	30	3
Pedagogiczne i socjologiczne aspekty pedagogiki leczniczej	15 W 15 Ć	30	4
Wspieranie dzieci i młodzieży w wybranych chorobach	15 W 15 Ć	30	4
Edukacja seksualna osób z chorobą przewlekłą chorobą oraz niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Diagnoza funkcjonalna osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy terapii behawioralnej osób z chorobą przewlekłą chorobą oraz niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy rehabilitacji ruchowej osób z niepełnosprawnością fizyczną	15 W 15 Ć	30	3
Podstawy tanatopedagogiki	15 W	15	1
Podstawy kształcenia dzieci i młodzieży w placówkach leczniczych	15 W 15 Ć	30	2
Integracja sensoryczna w pracy z osobą z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30 K	30	2
Praca z rodziną osoby z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30 K	30	3
Prawne aspekty funkcjonowania osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W	15	1
Rola i zadania asystenta osoby z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30 Ć	30	3
Seminarium dyplomowe	120	120	13
E.2. Przygotowanie dydaktyczno-metodyczne			
Wczesna interwencja wobec dzieci z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	15 W 15 Ć	30	3

Metodyka edukacji z dziećmi z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową w wieku przedszkolnym	30 K	30	3
Metodyka pracy z uczniami z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową w szkole I	30 K	30	3
Metodyka pracy z uczniami z przewlekłą, terminalną chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową w szkole II	30 K	30	3
Metodyka zajęć terapeutycznych w placówkach leczniczych	30 K	30	3
Metodyka opieki paliatywno-hospicyjnej	30 K	30	3
Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach dla dzieci i młodzieży z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową	30 K	30	2
Pomoc dzieciom z trudnościami w uczeniu się	30 K	30	3
Metodyka pracy opiekuńczo-terapeutycznej z osobami starszymi w placówkach dziennego i stałego pobytu	30 K	30	2
Muzykoterapia w edukacji i terapii osób z chorobą przewlekłą oraz niepełnosprawnością ruchową	30 K	30	2
Terapia zajęciowa	30 K	30	2
E.3. Praktyki zawodowe			
Praktyka zawodowa IV	60	60	2
Praktyka zawodowa V	60	60	2
F. Wsparcie warsztatu pracy pedagoga specjalnego			
Emisja głosu	15 K	15	1
Kultura języka	30 Ć	30	2
Pierwsza pomoc	15 K	15	1
Technologie informacyjno-komunikacyjne	30 L	30	2
G. Metodologia badań naukowych			
Wprowadzenie do metodologii badań naukowych	15 W 15 Ć	30	3
Metodologia badań ilościowych w pedagogice specjalnej	15 W 15 Ć	30	3
Metodologia badań jakościowych w pedagogice specjalnej	15 W 15 Ć	30	4
Metody statystyczne w pedagogice specjalnej	30 L	30	3
Razem:		2910	300

1.6 Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych (*praktyki dla kierunku o profilu praktycznym I stopnia i jednolitych studiów magisterskich wynoszą 6 miesięcy – 720h, natomiast II stopnia 3 miesiące – 360h. Dla kierunków o profilu ogólnoakademickim, jeżeli program studiów przewiduje praktyki*).

Celem praktyki pedagogicznej jest nabycie przez studenta doświadczenia zawodowego poprzez obserwowanie i uczestnictwo w pracy pedagogów specjalnych, w różnych instytucjach, zgodnie z wybraną specjalnością. Wszystkie praktyki mają charakter ciągły.

Szczegółowe cele praktyki wynikające ze specyfiki kierunku oraz wybranej specjalności, a także efekty kształcenia określone zostały w opisie przedmiotów (1.3. Sylabusy). Student jest zobowiązany do odbycia następujących praktyk:

- ✓ Praktyka I
- ✓ Praktyka II
- ✓ Praktyka III

Specjalność Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną

- ✓ Praktyka IV
- ✓ Praktyka V

Specjalność Pedagogika leczniczo-terapeutyczna

- ✓ Praktyka IV
- ✓ Praktyka V

Przedmiot	Liczba godzin	ECTS
Praktyka pedagogiczna I	30	3
Praktyka pedagogiczna II	60	8
Praktyka pedagogiczna III	120	4
Specjalność Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną		
Praktyka pedagogiczna IV	60	2
Praktyka pedagogiczna V	60	2
Specjalność Pedagogika lecznicza		
Praktyka pedagogiczna IV	60	2
Praktyka pedagogiczna V	60	2
Razem (dla jednej specjalności)	330	19

Praktyki na kierunku *pedagogika specjalna* pięcioletnie jednolite studia magisterskie o profilu ogólnoakademickim realizowane są w wymiarze 330 godzin (19 punktów ECTS). Zakres tematyczny, szczegółowe zasady i formy odbywania praktyk znajdują się w katalogach (1.3. Sylabusy), regulaminie praktyki pedagogicznej oraz instrukcjach praktyk (załącznik 1).

Praktykę pedagogiczną wprowadzono ze względu na kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Praktyka jest zaliczana na ocenę w skali zgodnej z *Regulaminem Studiów UZ*.

Praktyka odbywa się we wskazanej przez studenta placówce, z którą Wydział podpisuje porozumienie o prowadzeniu praktyk lub umowę. Opiekunem praktyki w placówce jest osoba z odpowiednim przygotowaniem pedagogicznym (kierunek – pedagogika specjalna, stopień awansu zawodowego – nauczyciel mianowany). Organizator praktyki z ramienia uczelni jest odpowiedzialny za: formalne przygotowanie studenta do praktyki, właściwy (dla specjalności) dobór placówek przez studentów, przygotowanie dokumentów (umowy, instrukcja praktyki) oraz zaliczenie studentowi praktyki.

Student dokumentuje przebieg praktyki w dzienniczku praktyk. Ponadto dokumentem poświadczającym odbycie praktyki w określonej liczbie godzin i miejscu jest ocena z praktyki wystawiana przez opiekuna. Kserokopia opinii jest przechowywana w aktach studenta. Oba dokumenty stanowią podstawę do zaliczenia praktyki. Zaliczenia praktyki dokonuje organizator praktyki z ramienia uczelni po stwierdzeniu prawidłowości przebiegu praktyki oraz informacji o uzyskaniu przez studenta zakładanych efektów kształcenia. Czas i miejsce odbycia praktyki są odnotowywane w suplemencie do dyplomu.

Harmonogram praktyk, wykaz organizatorów z ramienia uczelni, wzory umów i innych dokumentów dostępne są dla studentów na stronie internetowej Wydziału. Regulamin oraz instrukcje odpowiadające wyodrębnionym w tabeli praktykom przedstawiono w załączniku nr 1.

Załącznik nr 1

**Regulamin praktyk na kierunku
PEDAGOGIKA SPECJALNA**

REGULAMIN

praktyki pedagogicznej

kierunek *pedagogika specjalna* – jednolite studia magisterskie

1. Celem praktyki pedagogicznej jest konfrontacja wiedzy teoretycznej i dotychczasowych doświadczeń zdobytych w czasie zajęć dydaktycznych z możliwościami i umiejętnościami prowadzenia przez studentów samodzielnej pracy.
2. Liczba godzin praktyk uzależniona jest od specyfiki specjalności na kierunku *pedagogika specjalna* i określona jest w planie studiów oraz w instrukcjach praktyk opracowanych dla każdej specjalności.
3. Opiekunem praktyki z ramienia placówki może być pedagog specjalny, który w ramach awansu zawodowego osiągnął co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.
4. Nauczyciel - opiekun praktyki z ramienia placówki wystawia studentowi opinię w formie oceny opisowej, którą podpisuje wraz z dyrektorem szkoły lub przedszkola (na specjalnym formularzu).
5. Student zobowiązany jest do prowadzenia dziennika praktyk, w którym opisuje przebieg każdego dnia praktyk, z zaznaczeniem podejmowanych przez siebie działań.
6. Na dokumentację praktyki składa się: dziennik praktyki, wypełniony przez nauczyciela druk rachunek – umowa (opiekuna praktyki z ramienia szkoły) oraz ocena z praktyki.
7. Każdy dzień nieobecności studenta na praktyce musi być udokumentowany. Nieobecność (nawet 1 dzień) na praktyce kwalifikuje studenta do powtórzenia całości lub części praktyki, w zależności od decyzji nauczyciela akademickiego z ramienia UZ.
8. Student skierowany do danej placówki jest zobowiązany zgłosić się do opiekuna z ramienia placówki w dniu rozpoczęcia praktyki.
9. Student, stosownie do zajęć, przygotowuje odpowiednie pomoce i środki dydaktyczne.
10. W ostatnim dniu praktyki opiekun praktyki z ramienia placówki jest zobowiązany dokonać oceny przebiegu praktyki oraz wydać studentowi imienną opinię o jego pracy (na odpowiednim druku, który musi zawierać informację o liczbie godzin zrealizowanych w ramach praktyk oraz ocenę końcową).
11. Opiekun praktyki z ramienia placówki zobowiązany jest również do złożenia na ręce studenta innych wypełnionych poprawnie dokumentów wymaganych przez Uczelnię.
12. Powyższe dokumenty student przekazuje organizatorowi praktyk w ustalonym terminie. W przeciwnym razie Dziekan może podjąć wobec studenta odpowiednie kary regulaminowe
13. Praktyka pedagogiczna jest przedmiotem obowiązkowym na wszystkich specjalnościach nauczycielskich kierunku pedagogika specjalna prowadzonego na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii. Do odbycia praktyki zawodowej jest zobowiązany każdy student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.
14. Uzyskanie zaliczenia praktyki bez obowiązku jej odbywania reguluje *Regulamin Studiów UZ*, §16 pkt. 4.
15. Dla każdej specjalności kierunku pedagogika specjalna wyznaczony jest organizator praktyki z ramienia uczelni, który jest odpowiedzialny za formalne przygotowanie studenta do praktyki, w tym właściwy dla specjalności dobór placówek i opiekunów.
16. Student zobowiązany jest przygotować w porozumieniu z zakładem pracy następujące dokumenty: skierowanie na praktykę, umowę z opiekunem praktyk lub porozumienie z zakładem.
17. Szczegóły przygotowania, odbywania i zaliczania praktyk określa instrukcja praktyki dla poszczególnych specjalności.

Instrukcja ciągłej praktyki zawodowej

Praktyka I

Kierunek studiów *Pedagogika specjalna*

Semestr II

Liczba godzin: 30

Opiekun praktyki z ramienia UZ

Miejsce odbywania praktyki

Student realizuje praktykę pedagogiczną **w dowolnej placówce przedszkolnej lub szkolnej, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na dowolnym etapie edukacyjnym.** Student odbywa 30 godzin praktyki pod nadzorem jednego nauczyciela, pełniącego rolę opiekuna praktyki. Opiekunem praktyki może być nauczyciel posiadający kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej, który w ramach awansu zawodowego osiągnął co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.

Cele praktyki

Celem praktyki jest:

- poznanie przez studenta specyfiki przedszkola lub szkoły, w których odbywana jest praktyka, szczególnie w zakresie: znajomości realizowanych zadań opiekuńczo-wychowawczych, organizacji pracy placówki, zakresów zadań pracowników, znajomości uczestników procesów pedagogicznych tzn. dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz orientacji w prowadzonej przez placówkę dokumentacji zgodnej z wymaganiami prawa oświatowego i programów realizacji doradztwa zawodowego uwzględniających treści wynikające z przepisów dotyczących doradztwa zawodowego;
- poznanie przez studenta zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu/uczniom w szkole i poza nimi;
- opanowanie przez studenta umiejętności obserwowania funkcjonowania dziecka/ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły;
- opanowanie przez studenta umiejętności dokonywania analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;
- ukształtowanie u studenta kompetencji niezbędnych do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i innymi nauczycielami oraz terapeutami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

Forma realizacji praktyki

Praktyka odbywa się poprzez obserwację planowania i prowadzenia zajęć przez nauczyciela-opiekuna i innych nauczycieli, jak też analizowanie oraz interpretowanie zaobserwowanych oraz doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Szczegółowy program praktyki

1. Student w pierwszym tygodniu praktyki powinien przejść **szkolenie instruktażowe BHP** na terenie placówki, w której realizuje praktykę pedagogiczną. W dalszej kolejności student **zapoznaje się ze strukturą przedszkola/szkoły oraz zadaniami dotyczącymi organizacji edukacji dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** i z zakresem czynności pracowników. Student powinien zapoznać się z

obowiązującą w przedszkolu/szkole dokumentacją (statut, regulamin Rady Rodziców, regulamin Rady Pedagogicznej, roczny plan pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej itp., system oceniania), a także z dokumentacją nauczyciela-wychowawcy (podstawa programowa, dziennik zajęć, plan pracy wychowawczo-dydaktycznej, IPET, klasowy program wychowawczy, plan współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym) oraz zasadami jej prowadzenia.

2. Student w toku hospitacji różnych zajęć **gromadzi materiał obserwacyjny** na temat: a) organizowania procesu kształcenia, w tym doboru metod i form pracy, szczególnie metod aktywizujących, aranżacji przestrzeni i jej wyposażenia, organizacji pracy grupowej, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów oceniania wychowanków, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami; b) organizowania zajęć rewalidacyjnych, doboru metod i form pracy, wykorzystania środków dydaktycznych, w tym nowoczesnych technologii, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami.
3. Student **obserwuje opiekuna praktyk i innych nauczycieli** podczas planowania i prowadzenia przez nich zajęć edukacyjnych, udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz podejmowania współpracy ze specjalistami zatrudnionymi w szkole, jak też z rodzicami.
4. Student **analizuje i interpretuje sytuacje oraz zdarzenia pedagogiczne** poprzez prowadzenie dokumentacji, konfrontuje wiedzę teoretyczną z praktyką, ocenia własne kompetencje, ocenia przebieg prowadzonych zajęć, konsultuje się z opiekunem praktyki, omawia zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

Zaliczenie praktyki

1. Nauczyciel-opiekun praktyki wystawia studentowi opinię w formie oceny opisowej, którą podpisuje wraz z Dyrektorem przedszkola/szkoły **na specjalnym formularzu**. Opinia powinna zawierać ocenę końcową (skala ocen: 2.0; 3.0; 3.5; 4.0; 4.5; 5.0).
2. Student zobowiązany jest **prowadzić dziennik praktyk, w którym opisuje przebieg każdego dnia, z zaznaczeniem podejmowanych przez siebie działań**. Po odbyciu praktyki student przedkłada dziennik praktyk nauczycielowi akademickiemu, pełniącemu funkcję organizatora praktyki z ramienia UZ.
3. Na dokumentację praktyki składa się: dziennik praktyk, wypełniony przez nauczyciela-opiekuna praktyki z ramienia szkoły formularz oceny końcowej oraz druk rachunku-umowy.
4. Każdy dzień nieobecności studenta na praktyce musi być udokumentowany. Nieobecność (nawet 1 dzień) na praktyce kwalifikuje studenta do powtórzenia całości lub części praktyki, w zależności od decyzji nauczyciela akademickiego z ramienia UZ.

.....
OPIEKUN PRAKTYKI Z RAMIENIA UZ

Instrukcja ciągłej praktyki zawodowej

Praktyka II

Kierunek studiów *Pedagogika specjalna*

Semestr IV

Liczba godzin: 60

Opiekun praktyki z ramienia UZ:

Miejsce odbywania praktyki

Student realizuje praktykę pedagogiczną w dowolnej placówce przedszkolnej lub szkolnej, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na dowolnym etapie edukacyjnym. Student odbywa 60 godzin praktyki pod nadzorem jednego nauczyciela, pełniącego rolę opiekuna praktyki. Opiekunem praktyki może być nauczyciel posiadający kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej, który w ramach awansu zawodowego osiągnął co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.

Cele praktyki

Celem praktyki jest:

- poznanie przez studenta specyfiki funkcjonowania przedszkola lub szkoły w których jest odbywana praktyka, w szczególności w zakresie: znajomości zadań opiekuńczo-wychowawczych placówki, organizacji pracy, zakresów zadań pracowników, znajomości uczestników procesów pedagogicznych tzn. dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji, zgodnej z wymaganiami prawa oświatowego;
- poznanie przez studenta zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole jak i poza nimi;
- opanowanie przez studenta umiejętności obserwowania funkcjonowania dziecka/ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola lub szkoły;
- opanowanie przez studenta umiejętności dokonywania analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;
- ukształtowanie u studenta kompetencji niezbędnych do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i innymi nauczycielami oraz terapeutami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

Forma realizacji praktyki

Praktyka odbywa się poprzez obserwację i pomoc w planowaniu oraz prowadzeniu zajęć z nauczycielem-opiekunem i innymi nauczycielami, a także samodzielne działanie i analizowanie oraz interpretowanie zaobserwowanych oraz doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Szczegółowy program praktyki

1. Student w pierwszym tygodniu praktyki powinien przejść **szkolenie instruktażowe BHP** na terenie placówki, w której realizuje praktykę pedagogiczną. W dalszej kolejności student **zapoznaje się ze strukturą placówki oraz zadaniami dotyczącymi organizacji edukacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** i z zakresem czynności pracowników. Student powinien zapoznać się z obowiązującą w placówce dokumentacją (statut, regulamin Rady Rodziców, regulamin Rady Pedagogicznej, roczny plan

pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej itp., system oceniania), a także z dokumentacją nauczyciela-wychowawcy (podstawa programowa, dziennik zajęć, plan pracy wychowawczo-dydaktycznej, IPET, klasowy program wychowawczy, plan współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym) oraz zasadami jej prowadzenia.

2. Student w toku hospitacji różnych zajęć **gromadzi materiał obserwacyjny** na temat: a) organizowania procesu kształcenia, w tym doboru metod i form pracy, szczególnie metod aktywizujących, aranżacji przestrzeni i jej wyposażenia, organizacji pracy grupowej, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów oceniania wychowanków, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami; b) organizowania zajęć rewalidacyjnych, doboru metod i form pracy, wykorzystania środków dydaktycznych, w tym nowoczesnych technologii, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami.
3. Student **współdziała z opiekunem praktyk** w planowaniu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych, udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i podejmowaniu współpracy ze specjalistami zatrudnionymi w placówce oraz z rodzicami.
4. Student **asystuje opiekunowi praktyk i innym nauczycielom** w zakresie: planowania i współorganizowania zajęć edukacyjnych w placówce z uwzględnieniem zasady indywidualizacji szczególnie pod kątem możliwości psychofizycznych dzieci z niepełnosprawnością i dysfunkcjami rozwojowymi, wykorzystania różnych metod, w tym alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, środków dydaktycznych i nowoczesnych technologii, organizacji pracy grupowej, diagnozowania wiedzy i umiejętności dzieci, współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami dzieci. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez studenta w roli nauczyciela asystującego z wychowankami zgodnie z podstawą programową, powinny stanowić co najmniej 50% godzin praktyki.
5. Student **analizuje i interpretuje sytuacje oraz zdarzenia pedagogiczne** poprzez prowadzenie dokumentacji, konfrontuje wiedzę teoretyczną z praktyką, ocenia własne kompetencje, ocenia przebieg prowadzonych zajęć, konsultuje się z opiekunem praktyki, omawia zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

Zaliczenie praktyki

1. Nauczyciel-opiekun praktyki wystawia studentowi opinię w formie oceny opisowej, którą podpisuje wraz z Dyrektorem placówki **na specjalnym formularzu**. Opinia powinna zawierać ocenę końcową (skala ocen: 2.0; 3.0; 3.5; 4.0; 4.5; 5.0).
2. Student zobowiązany jest prowadzić dziennik praktyk, którego integralną częścią jest aneks w postaci **konspektów asystenckich (stworzonych na podstawie konspektów głównych opracowanych przez nauczyciela-opiekuna lub innych nauczycieli i przy ich pomocy) wszystkich współprowadzonych przez niego zajęć**. Po odbyciu praktyki student przedkłada dziennik praktyk nauczycielowi akademickiemu, pełniącemu funkcję organizatora praktyki z ramienia UZ.
3. Na dokumentację praktyki składa się: dziennik praktyk (wraz z kompletem konspektów), wypełniony przez nauczyciela-opiekuna praktyki z ramienia szkoły formularz oceny końcowej oraz druk rachunku-umowy.
4. Każdy dzień nieobecności studenta na praktyce musi być udokumentowany. Nieobecność (nawet 1 dzień) na praktyce kwalifikuje studenta do powtórzenia całości lub części praktyki, w zależności od decyzji nauczyciela akademickiego z ramienia UZ.

.....
OPIEKUN PRAKTYKI Z RAMIENIA UZ

Instrukcja ciągłej praktyki zawodowej

Praktyka III

Kierunek studiów *Pedagogika specjalna 120*

Semestr VI

Liczba godzin: 120

Opiekun praktyki z ramienia UZ:

Miejsce odbywania praktyki

Student realizuje praktykę pedagogiczną **w dowolnej placówce szkolnej, w której z edukacji korzystają uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na dowolnym etapie edukacyjnym**. Student odbywa 120 godzin praktyki pod nadzorem jednego nauczyciela, pełniącego rolę opiekuna praktyki. Opiekunem praktyki może być nauczyciel posiadający kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej, który w ramach awansu zawodowego osiągnął co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.

Cele praktyki

Celem praktyki jest:

- poznanie przez studenta specyfiki funkcjonowania przedszkola lub szkoły w których jest odbywana praktyka, w szczególności w zakresie: znajomości działań edukacyjnych, terapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych realizowanych w placówce, organizacji pracy, zakresów zadań pracowników, znajomości uczestników procesów pedagogicznych tzn. dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rodzaju prowadzonej dokumentacji, zgodnej z wymaganiami prawa oświatowego;
- poznanie przez studenta specyfiki edukacji włączającej dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- poznanie przez studenta zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w przedszkolu i uczniom w szkole jak i poza nimi;
- opanowanie przez studenta umiejętności obserwowania funkcjonowania dziecka/ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nauczyciela i terapeuty w życiu przedszkola lub szkoły;
- opanowanie przez studenta umiejętności dokonywania analizy i interpretacji zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;
- ukształtowanie u studenta kompetencji niezbędnych do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i innymi nauczycielami oraz terapeutami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

Forma realizacji praktyki

Praktyka odbywa się poprzez obserwację, wspólne planowanie i prowadzenie zajęć z nauczycielem-opiekunem oraz innymi nauczycielami, a także samodzielne działanie i analizowanie oraz interpretowanie zaobserwowanych oraz doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Szczegółowy program praktyki

1. Student w pierwszym tygodniu praktyki powinien przejść **szkolenie instruktażowe BHP** na terenie placówki, w której realizuje praktykę pedagogiczną. W dalszej kolejności student **zapoznaje się ze strukturą szkoły oraz zadaniami dotyczącymi organizacji edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** i z zakresem czynności pracowników. Student powinien zapoznać się z obowiązującą w

szkole dokumentacją (statut, regulamin Rady Rodziców, regulamin Rady Pedagogicznej, roczny plan pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej itp., system oceniania), a także z dokumentacją nauczyciela-wychowawcy (podstawa programowa, dziennik zajęć, plan pracy wychowawczo-dydaktycznej, IPET, klasowy program wychowawczy, plan współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym) oraz zasadami jej prowadzenia.

2. Student w toku hospitacji różnych zajęć **gromadzi materiał obserwacyjny** na temat: a) organizowania procesu kształcenia, w tym doboru metod i form pracy, szczególnie metod aktywizujących, aranżacji przestrzeni i jej wyposażenia, organizacji pracy grupowej, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów oceniania wychowanków, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami; b) organizowania zajęć rewalidacyjnych, doboru metod i form pracy, wykorzystania środków dydaktycznych, w tym nowoczesnych technologii, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami.
3. Student **współdziała z opiekunem praktyk** w planowaniu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych, udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i podejmowaniu współpracy ze specjalistami zatrudnionymi w szkole oraz z rodzicami.
4. Student **pełni roli nauczyciela (pedagoga) współorganizującego proces edukacji** w zakresie: samodzielnego planowania i współorganizowania zajęć edukacyjnych w szkole, z uwzględnieniem zasady indywidualizacji szczególnie pod kątem możliwości psychofizycznych uczniów z niepełnosprawnością i dysfunkcjami rozwojowymi, wykorzystania różnych metod, w tym alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, środków dydaktycznych i nowoczesnych technologii, organizacji pracy grupowej, diagnozowania wiedzy i umiejętności uczniów, współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami uczniów. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez studenta w roli nauczyciela wspomagającego z wychowankami zgodnie z podstawą programową powinny stanowić co najmniej 50% godzin praktyki.
5. Student **analizuje i interpretuje sytuacje oraz zdarzenia pedagogiczne poprzez** prowadzenie dokumentacji, konfrontuje wiedzę teoretyczną z praktyką, ocenia własne kompetencje, ocenia przebieg prowadzonych zajęć, konsultuje się z opiekunem praktyki, omawia zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

Zaliczenie praktyki

1. Nauczyciel-opiekun praktyki wystawia studentowi opinię w formie oceny opisowej, którą podpisuje wraz z Dyrektorem szkoły **na specjalnym formularzu**. Opinia powinna zawierać ocenę końcową (skala ocen: 2.0; 3.0; 3.5; 4.0; 4.5; 5.0).
2. Student zobowiązany jest prowadzić dziennik praktyk, którego integralną częścią jest aneks w postaci **konspektów działań wspomagających (stworzonych w oparciu o konspekty opracowane przez nauczyciela-opiekuna lub innych nauczycieli i traktowanych jako ich rozwinięcie oraz element integralny) wszystkich współprowadzonych przez niego zajęć**. Po odbyciu praktyki student przedkłada dziennik praktyk nauczycielowi akademickiemu, pełniącemu funkcję organizatora praktyki z ramienia UZ.
3. Na dokumentację praktyki składa się: dziennik praktyk (wraz z kompletem konspektów), wypełniony przez nauczyciela-opiekuna praktyki z ramienia szkoły formularz oceny końcowej oraz druk rachunku-umowy.
4. Każdy dzień nieobecności studenta na praktyce musi być udokumentowany. Nieobecność (nawet 1 dzień) na praktyce kwalifikuje studenta do powtórzenia całości lub części praktyki, w zależności od decyzji nauczyciela akademickiego z ramienia UZ.

.....
OPIEKUN PRAKTYKI Z RAMIENIA UZ

Instrukcja ciągłej praktyki zawodowej

Praktyka IV

Kierunek studiów *Pedagogika specjalna*

Specjalność *Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną*

Semestr VIII

Liczba godzin: 60

Opiekun praktyki z ramienia UZ:

Miejsce odbywania praktyki

Student realizuje praktykę pedagogiczną **w dowolnej placówce szkolnictwa specjalnego, w której z edukacji korzystają uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną na dowolnym etapie edukacyjnym**. Student odbywa 60 godzin praktyki pod nadzorem jednego nauczyciela, pełniącego rolę opiekuna praktyki. Opiekunem praktyki może być nauczyciel posiadający kwalifikacje w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, który w ramach awansu zawodowego osiągnął co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.

Cele praktyki

Celem praktyki jest:

- poznanie przez studenta zadań charakterystycznych dla placówki szkolnictwa specjalnego, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną oraz środowiska, w jakim ona działa;
- poznanie przez studenta organizacji, statutu i planu pracy oraz programu wychowawczo-profilaktycznego placówki szkolnictwa specjalnego, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną;
- poznanie przez studenta zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówce i poza nią;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji przez nauczycieli działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
- opanowanie przez studenta umiejętności zaplanowania i przeprowadzenia zajęć z dziećmi/uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
- opanowanie przez studenta umiejętności analizowania, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk;
- ukształtowanie u studenta kompetencji niezbędnych do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami i terapeutami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Forma realizacji praktyki

Praktyka odbywa się poprzez obserwację, wspólne planowanie zajęć z nauczycielem-opiekunem i innymi nauczycielami, a także samodzielne prowadzenie zajęć i analizowanie oraz interpretowanie zaobserwowanych oraz doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Szczegółowy program praktyki

1. Student w pierwszym tygodniu praktyki powinien przejść **szkolenie instruktażowe BHP** na terenie placówki, w której realizuje praktykę pedagogiczną. W dalszej kolejności student **zapoznaje się ze strukturą szkoły oraz zadaniami dotyczącymi organizacji edukacji uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną** i z zakresem czynności pracowników. Student powinien zapoznać się z obowiązującą w szkole dokumentacją (statut, regulamin Rady Rodziców, regulamin Rady Pedagogicznej, roczny plan pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej itp., system oceniania), a także z dokumentacją nauczyciela-wychowawcy (podstawa programowa, dziennik zajęć, plan pracy wychowawczo-dydaktycznej, IPET, klasowy program wychowawczy, plan współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym) oraz zasadami jej prowadzenia.
2. Student w toku hospitacji różnych zajęć **gromadzi materiał obserwacyjny** na temat: a) organizowania procesu kształcenia, w tym doboru metod i form pracy, szczególnie metod aktywizujących, aranżacji przestrzeni i jej wyposażenia, organizacji pracy grupowej, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów oceniania wychowanków, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami; b) organizowania zajęć rewalidacyjnych, doboru metod i form pracy, wykorzystania środków dydaktycznych, w tym nowoczesnych technologii, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami.
3. Student **współdziała z opiekunem praktyk** w planowaniu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych, udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podejmowaniu współpracy ze specjalistami zatrudnionymi w szkole oraz z rodzicami.
4. Student **pełni roli nauczyciela** (pedagoga) w zakresie: planowania i współorganizowania zajęć edukacyjnych w szkole, w tym zajęć rewalidacyjnych, z uwzględnieniem zasady indywidualizacji szczególnie pod kątem możliwości psychofizycznych dzieci z lekką niepełnosprawnością intelektualną, wykorzystania różnych metod, w tym alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, środków dydaktycznych i nowoczesnych technologii, organizacji pracy grupowej, diagnozowania wiedzy i umiejętności dzieci, współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami uczniów. Zajęcia prowadzone samodzielnie przez studenta z wychowankami zgodnie z podstawą programową, a także zajęcia rewalidacyjne, powinny stanowić co najmniej 50% godzin praktyki.
5. Student **analizuje i interpretuje sytuacje pedagogiczne poprzez** prowadzenie dokumentacji, konfrontuje wiedzę teoretyczną z praktyką, ocenia własne kompetencje, ocenia przebieg prowadzonych zajęć, konsultuje się z opiekunem praktyki, omawia zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

Zaliczenie praktyki

1. Nauczyciel-opiekun praktyki wystawia studentowi opinię w formie oceny opisowej, którą podpisuje wraz z Dyrektorem szkoły **na specjalnym formularzu**. Opinia powinna zawierać ocenę końcową (skala ocen: 2.0; 3.0; 3.5; 4.0; 4.5; 5.0).
2. Student zobowiązany jest prowadzić dziennik praktyk, którego integralną częścią jest aneks w postaci **konspektów wszystkich przeprowadzonych przez niego zajęć**. Po odbyciu praktyki student przedkłada dziennik praktyk nauczycielowi akademickiemu, pełniącemu funkcję organizatora praktyki z ramienia UZ.
3. Na dokumentację praktyki składa się: dziennik praktyk (wraz z kompletem konspektów), wypełniony przez nauczyciela-opiekuna praktyki z ramienia szkoły formularz oceny końcowej oraz druk rachunku-umowy.

4. Każdy dzień nieobecności studenta na praktyce musi być udokumentowany. Nieobecność (nawet 1 dzień) na praktyce kwalifikuje studenta do powtórzenia całości lub części praktyki, w zależności od decyzji nauczyciela akademickiego z ramienia UZ.

.....
OPIEKUN PRAKTYKI Z RAMIENIA UZ

Instrukcja ciągłej praktyki zawodowej

Praktyka V

Kierunek studiów *Pedagogika specjalna*

Specjalność *Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną*

Semestr X

Liczba godzin: 60

Opiekun praktyki z ramienia UZ:

Miejsce odbywania praktyki

Student realizuje praktykę pedagogiczną **w dowolnej placówce przedszkolnej lub szkolnictwa specjalnego, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie z głębszą (umiarkowaną lub znaczną) oraz głęboką niepełnosprawnością intelektualną na dowolnym etapie edukacyjnym**. Student odbywa 60 godzin praktyki pod nadzorem jednego nauczyciela, pełniącego rolę opiekuna praktyki. Opiekunem praktyki może być nauczyciel posiadający kwalifikacje w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, który w ramach awansu zawodowego osiągnął co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.

Cele praktyki

Celem praktyki jest:

- poznanie przez studenta zadań charakterystycznych dla przedszkola lub placówki szkolnictwa specjalnego, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie z głębszą i głęboką niepełnosprawnością intelektualną oraz środowiska, w jakim ona działa;
- poznanie przez studenta organizacji, statutu i planu pracy oraz programu wychowawczo-profilaktycznego przedszkola lub placówki szkolnictwa specjalnego, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie z głębszą i głęboką niepełnosprawnością intelektualną;
- poznanie przez studenta zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówce i poza nią;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji przez nauczycieli działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
- opanowanie przez studenta umiejętności zaplanowania i przeprowadzenia zajęć z dziećmi/uczniami z głębszą i głęboką niepełnosprawnością intelektualną pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
- opanowanie przez studenta umiejętności analizowania, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk;
- ukształtowanie u studenta kompetencji niezbędnych do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami i terapeutami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Forma realizacji praktyki

Praktyka odbywa się poprzez obserwację, wspólne planowanie zajęć z nauczycielem-opiekunem i innymi nauczycielami, a także samodzielne prowadzenie zajęć i analizowanie oraz interpretowanie zaobserwowanych oraz doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Szczegółowy program praktyki

1. Student w pierwszym tygodniu praktyki powinien przejść **szkolenie instruktażowe BHP** na terenie placówki, w której realizuje praktykę pedagogiczną. W dalszej kolejności student **zapoznaje się ze strukturą przedszkola lub szkoły i z zadaniami dotyczącymi organizacji edukacji dzieci/uczniów z głębszą oraz głęboką niepełnosprawnością intelektualną** i z zakresem czynności pracowników. Student powinien zapoznać się z obowiązującą w szkole dokumentacją (statut, regulamin Rady Rodziców, regulamin Rady Pedagogicznej, roczny plan pracy wychowawczo-dydaktycznej i opiekuńczej itp., system oceniania), a także z dokumentacją nauczyciela-wychowawcy (podstawa programowa, dziennik zajęć, plan pracy wychowawczo-dydaktycznej, IPET, klasowy program wychowawczy, plan współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym) oraz zasadami jej prowadzenia.
2. Student w toku hospitacji różnych zajęć **gromadzi materiał obserwacyjny** na temat: a) organizowania procesu kształcenia, w tym doboru metod i form pracy, szczególnie metod aktywizujących, aranżacji przestrzeni i jej wyposażenia, organizacji pracy grupowej, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów oceniania wychowanków, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami; b) organizowania zajęć rewalidacyjnych, doboru metod i form pracy, wykorzystania środków dydaktycznych, w tym nowoczesnych technologii, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami.
3. Student **współdziała z opiekunem praktyk** w planowaniu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych, udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podejmowaniu współpracy ze specjalistami zatrudnionymi w przedszkolu lub szkole oraz z rodzicami dzieci/uczniów.
4. Student **pełni roli nauczyciela** (pedagoga) w zakresie: planowania i współorganizowania zajęć edukacyjnych w przedszkolu lub szkole, w tym zajęć rewalidacyjnych, z uwzględnieniem zasady indywidualizacji szczególnie pod kątem możliwości psychofizycznych dzieci z niepełnosprawnością, wykorzystania różnych metod, w tym alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, środków dydaktycznych i nowoczesnych technologii, organizacji pracy grupowej, diagnozowania wiedzy i umiejętności dzieci, współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami uczniów. Zajęcia prowadzone samodzielnie przez studenta z wychowankami zgodnie z podstawą programową, w tym zajęcia rewalidacyjne, powinny stanowić co najmniej 50% godzin praktyki. Jeżeli w placówce istnieją oddziały dla dzieci/uczniów z głęboką niepełnosprawnością intelektualną, część tak hospitowanych, jak i prowadzonych przez studenta zajęć **musi** dotyczyć tych dzieci/uczniów.
5. Student **analizuje i interpretuje sytuacje pedagogiczne poprzez** prowadzenie dokumentacji, konfrontuje wiedzę teoretyczną z praktyką, ocenia własne kompetencje, ocenia przebieg prowadzonych zajęć, konsultuje się z opiekunem praktyki, omawia zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

Zaliczenie praktyki

1. Nauczyciel-opiekun praktyki wystawia studentowi opinię w formie oceny opisowej, którą podpisuje wraz z Dyrektorem przedszkola lub szkoły **na specjalnym formularzu**. Opinia powinna zawierać ocenę końcową (skala ocen: 2.0; 3.0; 3.5; 4.0; 4.5; 5.0).
2. Student zobowiązany jest prowadzić dziennik praktyk, którego integralną częścią jest aneks w postaci **konspektów wszystkich przeprowadzonych przez niego zajęć**. Po odbyciu praktyki student przedkłada dziennik praktyk nauczycielowi akademickiemu, pełniącemu funkcję organizatora praktyki z ramienia UZ.

3. Na dokumentację praktyki składa się: dziennik praktyk (wraz z kompletem konspektów), wypełniony przez nauczyciela-opiekuna praktyki z ramienia szkoły formularz oceny końcowej oraz druk rachunku-umowy.
4. Każdy dzień nieobecności studenta na praktyce musi być udokumentowany. Nieobecność (nawet 1 dzień) na praktyce kwalifikuje studenta do powtórzenia całości lub części praktyki, w zależności od decyzji nauczyciela akademickiego z ramienia UZ.

.....
OPIEKUN PRAKTYKI Z RAMIENIA UZ

Instrukcja ciągłej praktyki zawodowej

Praktyka IV

Kierunek studiów *Pedagogika specjalna*

Specjalność *Pedagogika leczniczo-terapeutyczna*

Semestr VIII

Liczba godzin: 60

Opiekun praktyki z ramienia UZ:

Miejsce odbywania praktyki

Student realizuje praktykę pedagogiczną **w dowolnej placówce, w której ma miejsce edukacja i terapia dzieci (do 12 roku życia) przewlekle chorych oraz z niepełnosprawnością ruchową**. Student odbywa 60 godzin praktyki pod nadzorem jednego nauczyciela, pełniącego rolę opiekuna praktyki. Opiekunem praktyki może być nauczyciel posiadający kwalifikacje w zakresie edukacji i terapii osób przewlekle chorych oraz z niepełnosprawnością ruchową, który w ramach awansu zawodowego osiągnął co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.

Cele praktyki

Celem praktyki jest:

- poznanie przez studenta zadań charakterystycznych dla przedszkola lub szkoły, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie przewlekle chorzy oraz z niepełnosprawnością ruchową jak też środowiska, w jakim ona działa;
- poznanie przez studenta organizacji, statutu i planu pracy oraz programu wychowawczo-profilaktycznego przedszkola lub szkoły, w której z edukacji korzystają dzieci/uczniowie przewlekle chorzy oraz z niepełnosprawnością ruchową;
- poznanie przez studenta zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówce i poza nią;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z dziećmi i uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji przez nauczycieli działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
- opanowanie przez studenta umiejętności zaplanowania i przeprowadzenia zajęć z dziećmi/uczniami przewlekle chorymi oraz z niepełnosprawnością ruchową pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
- opanowanie przez studenta umiejętności analizowania, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk;
- ukształtowanie u studenta kompetencji niezbędnych do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami i terapeutami w celu poszerzenia swojej wiedzy.

Forma realizacji praktyki

Praktyka odbywa się poprzez obserwację, wspólne planowanie zajęć z nauczycielem-opiekunem i innymi nauczycielami, a także samodzielne prowadzenie zajęć i analizowanie oraz interpretowanie zaobserwowanych oraz doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Szczegółowy program praktyki

1. Student w pierwszym tygodniu praktyki powinien przejść **szkolenie instruktażowe BHP** na terenie placówki, w której realizuje praktykę pedagogiczną. W dalszej kolejności student **zapoznaje się ze strukturą placówki oraz zadaniami dotyczącymi organizacji edukacji i terapii dzieci przewlekle chorych oraz z niepełnosprawnością ruchową** i z zakresem czynności pracowników. Student powinien zapoznać się z obowiązującą w placówce dokumentacją (statut, regulamin Rady Rodziców, regulamin Rady Pedagogicznej, roczny plan pracy wychowawczo-dydaktyczno-terapeutycznej i opiekuńczej itp., system oceniania), a także z dokumentacją nauczyciela-wychowawcy (podstawa programowa, dziennik zajęć, plan pracy wychowawczo-dydaktyczno-terapeutycznej, IPET, klasowy program wychowawczy, plan terapii, plan współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym) oraz zasadami jej prowadzenia.
2. Student w toku hospitacji różnych zajęć **gromadzi materiał obserwacyjny** na temat: a) organizowania procesu kształcenia i terapii, w tym doboru metod i form pracy, szczególnie metod aktywizujących, aranżacji przestrzeni i jej wyposażenia, organizacji pracy grupowej, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów oceniania wychowanków, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami; b) organizowania zajęć rewalidacyjnych i terapeutycznych, doboru metod i form pracy, wykorzystania środków dydaktycznych, w tym nowoczesnych technologii, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami.
3. Student **współdziała z opiekunem praktyk** w planowaniu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podejmowaniu współpracy ze specjalistami zatrudnionymi w placówce oraz z rodzicami.
4. Student **pełni roli nauczyciela** (pedagoga) w zakresie: planowania i współorganizowania zajęć edukacyjnych w placówce, w tym zajęć rewalidacyjnych, z uwzględnieniem zasady indywidualizacji szczególnie pod kątem możliwości psychofizycznych dzieci z niepełnosprawnością i dysfunkcjami, wykorzystania różnych metod, w tym alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, środków dydaktycznych i nowoczesnych technologii, organizacji pracy grupowej, diagnozowania wiedzy i umiejętności dzieci, współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami uczniów. Zajęcia prowadzone samodzielnie przez studenta z wychowankami zgodnie z podstawą programową, w tym zajęcia rewalidacyjne, powinny stanowić co najmniej 50% godzin praktyki.
5. Student **analizuje i interpretuje sytuacje pedagogiczne poprzez** prowadzenie dokumentacji, konfrontuje wiedzę teoretyczną z praktyką, ocenia własne kompetencje, ocenia przebieg prowadzonych zajęć, konsultuje się z opiekunem praktyki, omawia zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

Zaliczenie praktyki

1. Nauczyciel-opiekun praktyki wystawia studentowi opinię w formie oceny opisowej, którą podpisuje wraz z Dyrektorem placówki **na specjalnym formularzu**. Opinia powinna zawierać ocenę końcową (skala ocen: 2.0; 3.0; 3.5; 4.0; 4.5; 5.0).
2. Student zobowiązany jest prowadzić dziennik praktyk, którego integralną częścią jest aneks w postaci **konspektów wszystkich przeprowadzonych przez niego zajęć**. Po odbyciu praktyki student przedkłada dziennik praktyk nauczycielowi akademickiemu, pełniącemu funkcję organizatora praktyki z ramienia UZ.
3. Na dokumentację praktyki składa się: dziennik praktyk (wraz z kompletem konspektów), wypełniony przez nauczyciela-opiekuna praktyki z ramienia szkoły formularz oceny końcowej oraz druk rachunku-umowy.

4. Każdy dzień nieobecności studenta na praktyce musi być udokumentowany. Nieobecność (nawet 1 dzień) na praktyce kwalifikuje studenta do powtórzenia całości lub części praktyki, w zależności od decyzji nauczyciela akademickiego z ramienia UZ.

.....
OPIEKUN PRAKTYKI Z RAMIENIA UZ

Instrukcja ciągłej praktyki zawodowej

Praktyka V

Kierunek studiów *Pedagogika specjalna*

Specjalność *Pedagogika leczniczo-terapeutyczna*

Semestr X

Liczba godzin: 60

Opiekun praktyki z ramienia UZ:

Miejsce odbywania praktyki

Student realizuje praktykę pedagogiczną **w dowolnej placówce, w której ma miejsce edukacja i terapia dorastających dzieci (od 12 roku życia) i młodzieży przewlekle chorych oraz z niepełnosprawnością ruchową na dowolnym etapie kształcenia**. Student odbywa 60 godzin praktyki pod nadzorem jednego nauczyciela, pełniącego rolę opiekuna praktyki. Opiekunem praktyki może być nauczyciel posiadający kwalifikacje w zakresie edukacji i terapii osób przewlekle chorych oraz z niepełnosprawnością ruchową, który w ramach awansu zawodowego osiągnął co najmniej stopień nauczyciela mianowanego.

Cele praktyki

Celem praktyki jest:

- poznanie przez studenta zadań charakterystycznych dla szkoły, w której z edukacji korzystają uczniowie przewlekle chorzy oraz z niepełnosprawnością ruchową jak też środowiska, w jakim ona działa;
- poznanie przez studenta organizacji, statutu i planu pracy oraz programu wychowawczo-profilaktycznego przedszkola lub szkoły, w której z edukacji korzystają uczniowie przewlekle chorzy oraz z niepełnosprawnością ruchową;
- poznanie przez studenta zasad zapewniania bezpieczeństwa dzieciom w placówce i poza nią;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji pracy nauczycieli, ich interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planują i przeprowadzają zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z obserwacji sposobu integracji przez nauczycieli działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych;
- opanowanie przez studenta umiejętności wyciągania wniosków z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;
- opanowanie przez studenta umiejętności zaplanowania i przeprowadzenia zajęć z uczniami przewlekle chorymi oraz z niepełnosprawnością ruchową pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych;
- opanowanie przez studenta umiejętności analizowania, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk;
- ukształtowanie u studenta kompetencji niezbędnych do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami i terapeutami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Forma realizacji praktyki

Praktyka odbywa się poprzez obserwację, wspólne planowanie zajęć z nauczycielem-opiekunem i innymi nauczycielami, a także samodzielne prowadzenie zajęć i analizowanie oraz interpretowanie zaobserwowanych oraz doświadczonych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Szczegółowy program praktyki

1. Student w pierwszym tygodniu praktyki powinien przejść **szkolenie instruktażowe BHP** na terenie placówki, w której realizuje praktykę pedagogiczną. W dalszej kolejności student **zapoznaje się ze strukturą placówki oraz zadaniami dotyczącymi organizacji edukacji i terapii uczniów przewlekle chorych oraz z niepełnosprawnością ruchową** i z zakresem czynności pracowników. Student powinien zapoznać się z obowiązującą w placówce dokumentacją (statut, regulamin Rady Rodziców, regulamin Rady Pedagogicznej, roczny plan pracy wychowawczo-dydaktyczno-terapeutycznej i opiekuńczej itp., system oceniania), a także z dokumentacją nauczyciela-wychowawcy (podstawa programowa, dziennik zajęć, plan pracy wychowawczo-dydaktyczno-terapeutycznej, IPET, klasowy program wychowawczy, plan terapii, plan współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym) oraz zasadami jej prowadzenia.
2. Student w toku hospitacji różnych zajęć **gromadzi materiał obserwacyjny** na temat: a) organizowania procesu kształcenia i terapii, w tym doboru metod i form pracy, szczególnie metod aktywizujących, aranżacji przestrzeni i jej wyposażenia, organizacji pracy grupowej, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów oceniania wychowanków, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami; b) organizowania zajęć rewalidacyjnych i terapeutycznych, doboru metod i form pracy, wykorzystania środków dydaktycznych, w tym nowoczesnych technologii, indywidualizacji oddziaływań edukacyjnych, sposobów komunikowania społecznego i interpersonalnego z wychowankami.
3. Student **współdziała z opiekunem praktyk** w planowaniu i prowadzeniu zajęć edukacyjnych i terapeutycznych, udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podejmowaniu współpracy ze specjalistami zatrudnionymi w placówce oraz z rodzicami.
4. Student **pełni roli nauczyciela** (pedagoga) w zakresie: planowania i współorganizowania zajęć edukacyjnych w placówce, w tym zajęć rewalidacyjnych, z uwzględnieniem zasady indywidualizacji szczególnie pod kątem możliwości psychofizycznych dzieci z niepełnosprawnością i dysfunkcjami, wykorzystania różnych metod, w tym alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, środków dydaktycznych i nowoczesnych technologii, organizacji pracy grupowej, diagnozowania wiedzy i umiejętności dzieci, współpracy z innymi nauczycielami, specjalistami oraz rodzicami uczniów. Zajęcia prowadzone samodzielnie przez studenta z wychowankami zgodnie z podstawą programową, w tym zajęcia rewalidacyjne, powinny stanowić co najmniej 50% godzin praktyki.
5. Student **analizuje i interpretuje sytuacje pedagogiczne poprzez** prowadzenie dokumentacji, konfrontuje wiedzę teoretyczną z praktyką, ocenia własne kompetencje, ocenia przebieg prowadzonych zajęć, konsultuje się z opiekunem praktyki, omawia zgromadzone doświadczenia w grupie studentów.

Zaliczenie praktyki

1. Nauczyciel-opiekun praktyki wystawia studentowi opinię w formie oceny opisowej, którą podpisuje wraz z Dyrektorem placówki **na specjalnym formularzu**. Opinia powinna zawierać ocenę końcową (skala ocen: 2.0; 3.0; 3.5; 4.0; 4.5; 5.0).
2. Student zobowiązany jest prowadzić dziennik praktyk, którego integralną częścią jest aneks w postaci **konspektów wszystkich przeprowadzonych przez niego zajęć**. Po odbyciu praktyki student przedkłada dziennik praktyk nauczycielowi akademickiemu, pełniącemu funkcję organizatora praktyki z ramienia UZ.
3. Na dokumentację praktyki składa się: dziennik praktyk (wraz z kompletem konspektów), wypełniony przez nauczyciela-opiekuna praktyki z ramienia szkoły formularz oceny końcowej oraz druk rachunku-umowy.

4. Każdy dzień nieobecności studenta na praktyce musi być udokumentowany. Nieobecność (nawet 1 dzień) na praktyce kwalifikuje studenta do powtórzenia całości lub części praktyki, w zależności od decyzji nauczyciela akademickiego z ramienia UZ.

.....
OPIEKUN PRAKTYKI Z RAMIENIA UZ